

(57,59%) potwierdza prawidłowość, że to właśnie mieszkańcy miasta charakteryzują się większym zaangażowaniem politycznym niż ludność zamieszkująca obszary wiejskie. Najniższa frekwencja charakteryzowała wschodnią część gminy.¹⁰

Rysunek 4. Frekwencja w wyborach do Sejmu w gminie Szadek w 2019 roku

Źródło: opracowanie własne autora¹¹ na podstawie danych z PKW

Na terenie gminy zarejestrowanych jest ponad 30 stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz jest jedna parafia rzymsko-katolicka. W konkursach na dotacje z budżetu gminy uczestniczą regularnie 2 kluby sportowe i stowarzyszenie. Jest to około 10% wszystkich organizacji. Dużą część stanowią OSP, które regularnie sprawują opiekę nad bezpieczeństwem mieszkańców. Kolejna duża grupa to koła gospodyń wiejskich, które społecznie udzielają się lokalnie. Według wskaźników podanych w BDL GUS na 2019 rok liczba organizacji przypadająca na 1000 mieszkańców jest w gminie Szadek wyższa od tego dla Polski o 46%. A w 2010 roku była aż o 55%.

W gminie działają 3 grupy nieformalne skupione na działalności kulturalnej i na rzecz osób starszych. Są one pod opieką Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury.

Organizacje i grupy nieformalne są bardzo cennym zasobem społeczności świadczącym nie tylko o aktywności społecznej, ale również o przedsiębiorczości społecznej mieszkańców.

Kolejny aspekt aktywności społecznej to udział mieszkańców w konsultacjach społecznych. Odbývają się one zależnie od decyzji Burmistrza poprzez:

- stronę internetową Urzędu Gminy i Miasta Szadek
- portal do konsultacji społecznych <http://konsultacjeshadek.pl>
- tablice ogłoszeniowe Gminy i Miasta Szadek
- strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej
- kurendy

¹⁰ Paulina KURZYK, Heterogeniczność przestrzenna postaw wyborczych mieszkańców gminy Szadek w wyborach europejskich i parlamentarnych w 2019 roku, Biuletyn Szadkowski, t.20, 2020

¹¹ Paulina KURZYK, Heterogeniczność przestrzenna postaw wyborczych mieszkańców gminy Szadek w wyborach europejskich i parlamentarnych w 2019 roku, Biuletyn Szadkowski, t.20, 2020

- zebrania sołeckie, zebrania mieszkańców z przedstawicielami władz gminy
- panele dyskusyjne.

Przebieg konsultacji zawierają protokoły. Największym zainteresowaniem cieszą się zebrania. Najmniejszym - portal.

W roku 2015 przeprowadzono konsultacje społeczne w sprawie wprowadzenia zmian w Statucie Gminy i Miasta Szadek dotyczących konsultacji społecznych m.in. w formie ankiety internetowej. Protokół z konsultacji społecznych¹² które przeprowadzono w terminie od 20.03.2015 do 19.04.2015 zawiera wyniki ankiety. Ankiety wypełniły 53 osoby. Według 27 osób konsultacje społeczne powinno przeprowadzać się w sprawach dotyczących strategii rozwoju gminy. 39 osób uważa, że organizacje pozarządowe powinny być szczególnie zaangażowane w proces konsultacji społecznych. Na drugim miejscu wskazano przedsiębiorców (19 osób), zaś na trzecim rolników (11 osób). 39 osób uważa również, że Burmistrz powinien rozpatrzyć zgłoszony przez mieszkańców wniosek o przeprowadzenie konsultacji w ciągu 30 dni.

Według ankietowanych wniosek o przeprowadzenie konsultacji społecznych powinien zawierać: wskazanie osoby odpowiedzialnej za kontakt (42 osoby), szczegółowe uzasadnienie przeprowadzenia konsultacji (39 osób), szczegółowy opis metod konsultacji (21 osób). Według 38 ankietowanych w konsultacjach powinni brać udział wszystkie osoby zamieszkujące teren gminy. Najatrakcyjniejszą formą przeprowadzenia konsultacji społecznych według opinii osób, które wypełniły ankietę są:

- otwarte spotkania z mieszkańcami (44 osób)
- spacer badawczy (25 osób)
- umieszczenie informacji i formularza na stronie www (14 osób)
- przeprowadzenie internetowych badań ankietowych (14 osób).

Aktywny udział w konsultacjach wzięło udział 79 osób w tym 53 wypełniły ankietę internetową, w spotkaniu wzięło udział 12 przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz 7 organizacji pozarządowych złożyło formularz uwag.

Wymóg konsultacji społecznych dotyczy między innymi rocznych programów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Konsultacje w każdym roku trwały 7 dni i przeprowadzone zostały w formie pisemnej z wykorzystaniem formularza zgłaszania opinii i uwag drogą mailową, faxem, pocztą tradycyjną, osobiście w Urzędzie Gminy i Miasta Szadek bądź przez portal konsultacji społecznych za pomocą umieszczonego tam systemu komentarzy/zgłoszeń. Według sprawozdań samorządu z realizacji tych programów, w latach 2017 - 2019 do dnia zakończenia konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi i opinie ze strony organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy dotyczące zamieszczonego projektu programu.

Fundusz sołecki – to środki wyodrębnione z budżetu gminy, zagwarantowane na realizację przedsięwzięć służących poprawie życia mieszkańców. Podstawą prawną jego funkcjonowania jest Ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz.U. z 2014 r. poz. 301, z późn. zm.), która weszła w życie 20 marca 2014 r. Aby sołectwo otrzymało pieniądze, rada gminy musi podjąć uchwałę o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego do 31 marca roku poprzedzającego rok, w którym wydatkowane zostaną środki. Pieniądze te są wyodrębniane z budżetu gminy, zaś kwota przypadająca na dane sołectwo obliczana jest na podstawie wzoru przedstawionego w ustawie. Kwoty dla poszczególnych sołectw przedstawia wójt, burmistrz lub prezydent do 31 lipca roku poprzedzającego rok, w którym poniesione zostaną wydatki. Wyodrębnienie funduszu nie jest obligatoryjne. W budżecie Gminy i

¹² <http://konsultacjeszadek.pl/Article/get/id,14641.html>

Miasta Szadek na rok 2019 na przedsięwzięcia w ramach Funduszu Sołeckiego zaplanowano środki finansowe w wysokości 367.232,99 zł, wykorzystano 361.435,93 zł, tj. 98,42% planu rocznego. W ramach środków funduszu sołeckiego w 2019 roku dokonano zakupu koparko ładowarki oraz zrealizowano inne przedsięwzięcia zaplanowane przez sołectwa. W gminie wykorzystywane są przez społeczności lokalne fundusze sołeckie. Zestawienie w tabeli poniżej.

Tabela 18. Wydatki w ramach funduszy sołeckich

Wydatki	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Wydatki w Dziale 600 - Transport i łączność - w tym w rozdz. 60016 - Drogi publiczne gminne	129 890,07	125 998,54	0,00	-	-	333 382,05
Wydatki w Dziale 700 - Gospodarka mieszkaniowa - w rozdz 70095 - Pozostała działalność	5 878,19	3 227,00	0,00	-	-	-
Wydatki w Dziale 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - ogółem, w tym w rozdz 75412 - Ochotnicze straże pożarne	63 049,29	68 666,52	0,00	0,00	0,00	11 377,89
Wydatki w Dziale 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - w rozdz 90015 - Oświetlenie ulic, placów i dróg	0,00	393,61	0,00	-	-	-
Wydatki w Dziale 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - ogółem, w tym w rozdz 92109 - Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	51 475,63	74 205,18	0,00	0,00	0,00	16 675,99
Razem:	250 293,18	272 490,85	0,00	0,00	0,00	361 435,93

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

2.3.1.2. Charakterystyka życia kulturalnego w gminie

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Szadku realizuje swoje zadania statutowe w oparciu o ustawę z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Poniżej zamieszczono informacje na podstawie Raportu o stanie Gminy i Miasta Szadek na rok 2018 i 2019.

Tabela 19. Koła zainteresowań, kluby i kursy realizowane przez MGOK w latach 2018 i 2019

	2018	2019
Działania		
koło plastyczne	1	1
warsztaty rękodzieła	1	1
klub piosenki	1	1
klub seniora	1	1
klub fitness	1	1
nauka gry na instrumentach klawiszowych	1	1
kursy języka angielskiego dla dzieci i dorosłych	4	3
kurs komputerowe dla dorosłych	2	1

	2018	2019
Działania		
kurs kulinarny	1	1
kurs florystyczny	0	1
Zespoły artystyczne		
zespoły tańca współczesnego	3	2
młodzieżowy zespół wokalny	1	1
zespół teatralny	1	1
zespoły wokalne seniorów	2	1
kapela podwórkowa	1	1
Uczestnicy		
Dzieci i młodzież w wieku 5-16 lat	127	102
Dorośli	178	130

Najmniej liczną grupę odbiorców oferty ośrodka kultury stanowi młodzież w wieku licealnym i studenckim. Wynika to z faktu, że na terenie miasta nie funkcjonują szkoły ponadpodstawowe. Niemniej jednak grupa ta korzysta z form sportowo-rekreacyjnych, czyli zajęć fitness i step.

W okresie ferii zimowych i letnich organizowane były zajęcia tematyczne dla dzieci i młodzieży w placówce oraz imprezy wyjazdowe do kina, na basen, na lodowisko, wycieczki piesze i imprezy plenerowe. Przez cały letni sezon dzieci i młodzież korzystały z placu zabaw, boiska do siatkówki plażowej i boiska do koszykówki.

Poza stałymi formami pracy twórczej ośrodek zorganizował łącznie 69 imprez (2019). Były to: spotkania, prelekcje, zebrania, wieczory autorskie, wystawy, konkursy, koncerty zespołów, wyjazdy do kina, teatru, imprezy sportowo-rekreacyjne, zabawy i dyskoteki, wycieczki.

Do najważniejszych wydarzeń kulturalnych, które wpisały się w kalendarz imprez cyklicznych są: Wystawa Wielkanocna, Obchody Święta Konstytucji 3-go Maja, Powiatowy Konkurs Recytatorski dla Przedszkolaków, Gminny Dzień Dziecka, Ogólnopolska Gala Kapel Podwórkowych, Dożynki Gminne, Obchody Święta Niepodległości, promocja wydawnictwa pt. „Biuletyn Szadkowski”, Festiwal Piosenki Patriotycznej Matecznik, Koncert kolęd i pastorałek.

Większość z w/w uroczystości jest współorganizowana z instytucjami i organizacjami, tj. Gmina i Miasto Szadek, Powiat Zduńskowolski, Towarzystwo Przyjaciół Szadku, Gminne Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Szadku, Szkoły Podstawowe, OSP Szadek, Zarząd Gminny OSP, ŚDPS w Przatówku, Koła Gospodyń Wiejskich, Domy Kultury.

Tabela 20. Projekty realizowane z udziałem MGOK w Szadku z funduszy zewnętrznych w 2019 roku

Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Współrealizatorzy	Odbiorcy projektu	Zakres projektu
„Cudze chwalicie – swego nie znacie warsztaty interdyscyplinarne”	Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie	Gminne Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Szadku	mieszkańcy z terenu Lokalnej Grupy Działania „Podkowa”	warsztaty taneczno-wokalne, warsztaty garncarskie, warsztaty kulinarne, warsztaty rękodzieła
„Regionalny Turniej Sołectw”	II Schemat Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”		mieszkańcy sołectw	Stworzenie szansy mieszkańcom sołectw na integrację, rozwój

Tytuł projektu	Źródło dofinansowania	Współrealizatorzy	Odbiorcy projektu	Zakres projektu
	Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020			osobisty, podniesienie wiedzy na temat podejmowania inicjatyw do własnych działalności. Stworzenie szansy na promocję własną i regionu, pokazanie młodzieży, że nastąpiła moda na folklor. Integracja pokoleniowa.
„Ochrona, promocja i rozwój obszarów LGD w tym produktów lokalnych poprzez zakup przenośnego sprzętu chłodniczego”	Lokalna Grupa Działania - Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020	Współpraca - Gminne Stowarzyszenie Gospodyń Wiejskich w Szadku	Koła Gospodyń Wiejskich, Ochotnicze Straże Pożarne, szkoły	możliwość skorzystania z wypożyczenia sprzętu chłodniczego do chwili obecnej

Źródło: Raport o stanie Gminy i Miasta Szadek w 2018 i 2019 r.

W roku 2019 MGOK wypożyczał sprzęt nagłaśniający, kostiumy a także udostępniał nieodpłatnie pomieszczenia organizacjom i instytucjom działającym na terenie gminy. Były to m.in., szkolenia dla rolników, spotkania mieszkańców, spotkania Kół Gospodyń Wiejskich, zebrania mieszkańców i rady osiedla Szadkowice Ogrodzim, Lokalnej Grupy Działania „Podkowa”, Towarzystwa Przyjaciół Szadku, redakcji Biuletynu Szadkowskiego, uroczyste sesje Rady Gminy i Miasta Szadek. W roku 2019 przy współpracy z MGOPS w Szadku zorganizowane zostały dwukrotnie warsztaty kulinarne dla podopiecznych Ośrodka. Z obiektu Ośrodka korzystają firmy organizujące pokazy i kiermasze produktów, a także mieszkańcy wynajmujący salę na imprezy rodzinne. Sala wynajmowana jest odpłatnie.

Miejska i Gminna Biblioteka w Szadku jest samodzielną instytucją kultury. W jej skład wchodzi biblioteka główna w Szadku oraz cztery filie biblioteczne w Boczkach, Górnej Woli, Krokocicach i Prusinowicach. Główna siedziba biblioteki w Szadku jest przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Biblioteka organizuje i współorganizuje również imprezy kulturalno-oświatowe adresowane do dzieci i młodzieży. Bierze udział w konkursach ogólnopolskich, konkursach powiatowych, międzygminnych, gminnych oraz w realizacji ogólnopolskiego programu Dyskusyjne Kluby Książkowe. Realizuje projekty, na które biblioteki otrzymały specjalne granty, dotacje. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Szadku realizowała projekt „Bez chleba żyć się nie da” ze środków PAWF i Rozwoju Akademii Filantropii w Polsce w ramach programu „Lokalne Partnerstwa PAFW”. Koszty poniesione w roku 2018 - 9 997,92 złotych.

Tabela 21. Wypożyczenia książek na zewnątrz i udostępnienia na miejscu.

Nazwa biblioteki, filii	Wypożyczenia książek na zewnątrz			Udostępnienia książek na miejscu		
	2018	2019	Różnica	2018	2019	Różnica
MiGBP w Szadku	23678	24596	+918	445	242	-203
FB Boczki	562	472	-90	0	2	+2
FB Górna Wola	2032	2033	+1	14	25	+11
FB Krokocice	1680	1649	-31	42	30	-12
FB Prusinowice	2488	2853	+365	7	12	+5
Razem	30440	31603	+1163	508	311	-197

Źródło: Raport o stanie Gminy i Miasta Szadek w 2018 i 2019 r.

Tabela 22. Imprezy zorganizowane przez Miejską i Gminną Bibliotekę w Szadku w 2019 roku

Nazwa imprezy	Ilość	Frekwencja
Wystawy książek – małe, plastyczne kolekcjonerskie	48	X
Spotkania autorskie	2	75
Spotkania inne: - Andrzejki, Dzień Pluszowego Misia, Noc Bibliotek	7	173
Prelekcje „Opowieści o Wietnamie”	1	45
Pogadanki	2	10
Lekcje biblioteczne z przysposobienia bibliotecznego	2	29
Zajęcia komputerowe	7	35
Warsztaty:	-	-
Przeglądy nowości	-	-
Dyskusje	5	23
Konkurs plastyczny	1	44
Zgaduj- zgadule	1	4
Głośne czytanie - w tym z wykorzystaniem książki-zabawki	4	20
Głośne czytanie – książka mówiona	-	-
Spotkania z baśnią	-	-
Imprezy artystyczno-literackie:	-	-
Imprezy czytelniczo-medialne	-	-
Projekcje filmowe	2	70
Przedstawienia kukiełkowe	2	132
Gry i zabawy	7	115
Kiermasze książek, sprzedaż wyrobów rękodzielniczych,	1	
Wycieczki:	-	-
Przyjęcia wycieczek w bibliotece	-	-

Nazwa imprezy	Ilość	Frekwencja
Imprezy poza biblioteką		
- plenerowe- „Jak nie czytam, jak czytam”	1	
- na terenie innych instytucji – promocja publikacji	1	
Zebrań członków DKK	9	60
Zebrań członków kół zainteresowań	-	-
Zajęcia rekreacyjne	-	-
Udział w akcjach ogólnopolskich		
- „Mała książka, Wielki człowiek”	1	
- „Kinder-przerwa na wspólne czytanie”	1	
RAZEM Gmina i Miasto	105	835

Źródło: Raport o stanie Gminy i Miasta Szadek w 2019 r.

2.3.1.3. Sytuacja mieszkaniowa, w tym infrastruktury mieszkalnej

W gminie w 2019 roku było 2141 budynków mieszkalnych (GUS), z tego 12 budynków stanowi własność gminy, w tym 6 udział częściowy (Raport o stanie gminy Szadek za 2019 r.). Liczba budynków sukcesywnie wzrasta. W roku 2010 było ich 2002. Wzrost ich liczby który nastąpił do 2019 wynosi 6,94%.

Tabela 23. Budynki mieszkalne w gminie w latach 2010, 2015 - 2019

Lata	2010	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba budynków mieszkalnych	2 002	2 059	2 069	2 080	2 098	2 141

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

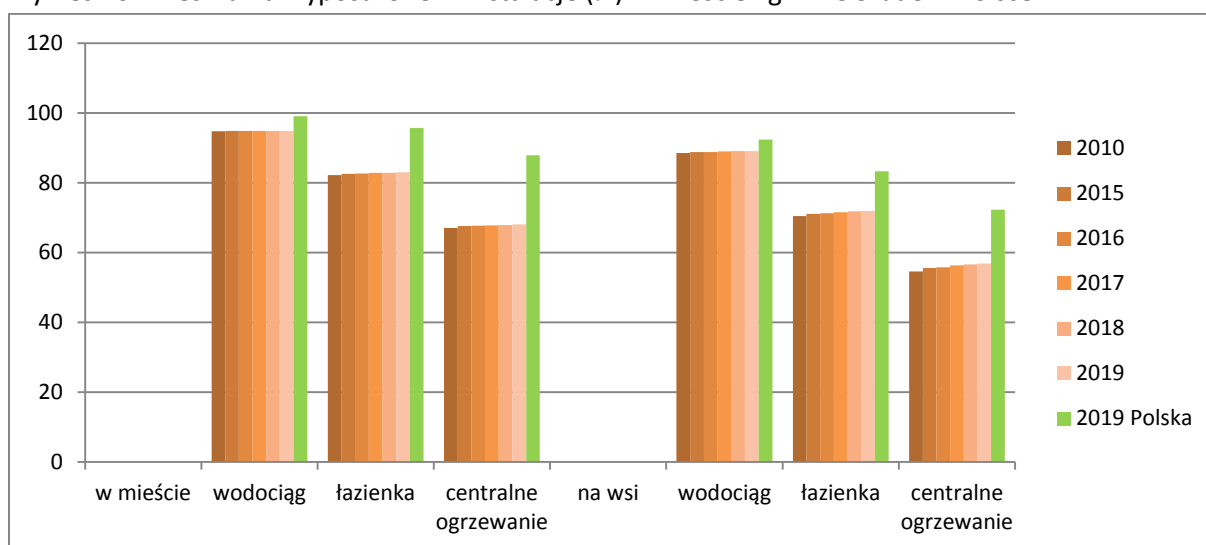
Wyposażenie budynków w instalacje jest wyższe w mieście niż na wsi. Najwięcej mieszkań wyposażonych jest w instalacje wodociągowe 94,9% w mieście Szadek i 89,1% na wsi (2019). Poziom ten utrzymuje się w ostatnich 5 latach na stałym poziomie (miasto) lub jest minimalny wzrost (na wsi). W łazienki wyposażone jest 83% mieszkań w mieście i 71,9% na wsi (2019). Tutaj też następuje powolny wzrost. Najmniej mieszkań posiada instalację centralnego ogrzewania, bo 68,1% w mieście i 56,9% na wsi. Wynika to z tego, że wiele domów i mieszkań posiada indywidualne ogrzewanie. Porównując te wskaźniki z roku 2019 do Polski instalacji wodociągowych w mieście ma 4,2% mniej mieszkań a na wsi 3,3%. Łazienek ma 12,7% mniej mieszkań w mieście i 11,4% mniej na wsi. A centralnego ogrzewania ma 19,8% mniej mieszkań w mieście i 15,4% na wsi. Oznacza to, że standardy mieszkań są zbliżone lub nieznacznie niższe niż w Polsce jeśli chodzi o wodociągi i łazienki. Natomiast ogrzewanie na terenach wiejskich było zwykle niezależne dla każdego domostwa, więc niższy wskaźnik w tym obszarze nie oznacza problemu. Natomiast problem stanowi sposób ogrzewania i jego wpływ na jakość powietrza.

Tabela 24. Mieszkania wyposażone w instalacje (%) w mieście i gminie Szadek i Polsce

Rodzaj instalacji	Jednostka	Miasto i gmina Szadek						Polska
		2010	2015	2016	2017	2018	2019	2019
W mieście								
wodociąg	%	94,8	94,9	94,9	94,9	94,9	94,9	99,1
łazienka	%	82,2	82,6	82,7	82,8	82,8	83,0	95,7
centralne ogrzewanie	%	67,1	67,6	67,7	67,8	67,9	68,1	87,9
Na wsi								
wodociąg	%	88,5	88,8	88,8	89,0	89,1	89,1	92,4
łazienka	%	70,5	71,1	71,3	71,6	71,8	71,9	83,3
centralne ogrzewanie	%	54,6	55,6	55,8	56,3	56,6	56,9	72,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wykres 16. Mieszkania wyposażone w instalacje (%) w mieście i gminie Szadek i Polsce.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 25. Zasoby mieszkaniowe - wskaźniki

Wskaźnik w 2019 r.	Jedn.	Miasto i gmina Szadek	Polska
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	84,8	74,4
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	29,1	28,7
mieszkania na 1000 mieszkańców	-	343,3	385,9
przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu	-	3,94	3,82
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	2,91	2,59
przeciętna liczba osób na 1 izbę	-	0,74	0,68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych w roku 2019 wypadają dla gminy w większości lepiej niż dla Polski. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania jest o 10,4 m² większa niż średnia dla Polski, a przypadająca na 1 mieszkańca o 0,4 m² większa. Przeciętna liczba izb w 1 mieszkaniu jest większa o 0,12. Mniejsza o 42,6 jest liczba mieszkań na 1000 mieszkańców. Wynika z tego, że powierzchniowe warunki mieszkaniowe są powyżej średniej. A mniejsza liczba mieszkań nie powoduje obniżenia ich standardu.

Mieszkania komunalne

Zaległości w opłatach za mieszkania kształtują się bardzo różnie. Są lata w których zaległości nie było (np. 2010, 2017, 2019). A w innych zadłużenie sięgało prawie 50 tys. zł. W większości były to zadłużenia krótkoterminowe (poniżej 3 miesiące).

Tabela 26. Zaległości w opłatach za mieszkania w zasobach gminnych

Opis		Jednostka miary	2010	2015	2016	2017	2018	2019
liczba mieszkań	ogółem	-	-	32	34	-	18	-
liczba mieszkań	ponad 3 miesiące	-	-	32	-	-	-	-
wysokość zaległości	ogółem	tys. zł	-	18,1	49,4	-	40,8	-
wysokość zaległości	ponad 3 miesiące	tys. zł	-	18,1	-	-	-	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Mieszkania socjalne

Gmina zapewnia 8 mieszkań socjalnych w których mieszkają od kilku lat te same rodziny.

Dodatki mieszkaniowe

Osoby, które nie są w stanie samodzielnie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania i spełniają warunki wynikające z ustawy o dodatkach mieszkaniowych, mogą wystąpić do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o dodatek mieszkaniowy.

Tabela 27. Liczba i kwota wypłaconych dodatków mieszkaniowych

Lata	Liczba świadczeń	Kwota
2019	61	45 213,63
Do XI 2020	22	42 985,34

Źródło: MGOPS w Szadku

Świadczeniobiorcami są rodziny, których dochody są niewystarczające na utrzymanie mieszkania. Według danych zawartych w tabeli widać, że z tej formy pomocy finansowej korzysta coraz mniej osób. Jest to wynikiem poprawy sytuacji dochodowej rodzin oraz zmniejszonego zainteresowania korzystaniem z tego typu wsparcia.

2.3.1.4. Stan opieki zdrowotnej

Podstawowe potrzeby większości mieszkańców Gminy i Miasta Szadek w zakresie opieki zdrowotnej zaspokajają ośrodek zdrowia, lekarze oraz apteki. Mieszkańcy mogą korzystać z usług Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Szadku w zakresie podstawowej opieki

medycznej. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szadku posiada gabinet lekarza rodzinnego oraz pielęgniarki podstawowej opieki.

Tabela 28. Placówki opieki zdrowotnej na terenie gminy (2020)

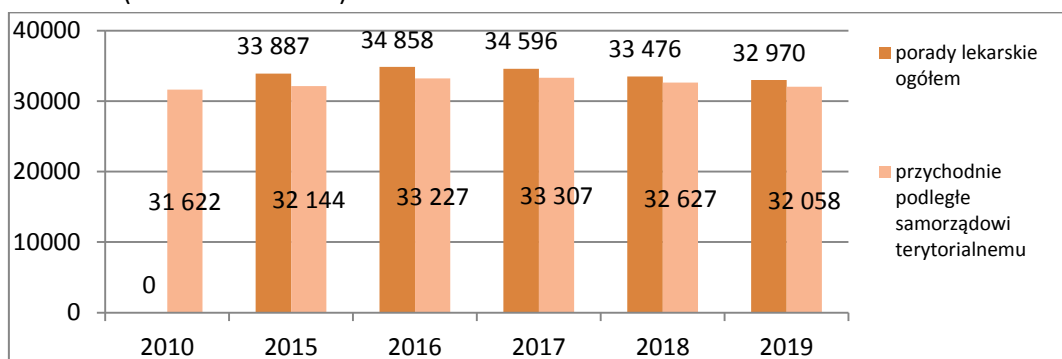
	Nazwa placówki / miejscowość	Struktura / świadczenia
1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Szadku UCHWAŁA NR X/78/2019 RADY GMINY I MIASTA SZADEK z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr XIV/125/2000 Rady Gminy i Miasta w Szadku z dnia 28 stycznia 2000 roku w sprawie utworzenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Szadku	1) Poradnia Lekarza Podstawowej Opieki Zdrowotnej; 2) Poradnia Pielęgniarki Środowiskowo-Rodzinnej; 3) Gabinety pielęgniarki w: a) Szkole Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Szadku, b) Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Prusinowicach; 4) Poradnia Położnej Środowiskowo-Rodzinnej; 5) Gabinet Zabiegowy; 6) Punkt Szczepień; 7) Poradnia Ginekologiczna- Położnicza; 8) Poradnia Rehabilitacyjna; 9) Gabinet fizjoterapii z działami: a) fizykoterapii, b) kinezyterapii, c) krioterapii, d) hydroterapii;
2	Gabinet Lekarsko-Stomatologiczny Barbara Wagner	Poradnia stomatologiczna
3	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "STOMA. A.K."	j.w.
4	Prywatny Gabinet Lekarski Mieczysław Pilarczyk	leczenie pediatryczne i neonatologiczne
5	Prywatny Gabinet Starszy felczer medycyny Mieczysław Szefliński	Pomoc medyczna

Źródło: Opracowanie własne

SPZOZ zatrudniał w 2019 r. łącznie 18 osób na umowę o pracę i 3 osoby na umowę zlecenie. Najwięcej porad udzielono w latach 2016-2017, ponad 34 tysiące ogółem, w tym ponad 33 tys. w przychodni SPZOZ. W roku 2010 SPZOZ udzielił o 522 porady mniej niż w 2015 i o 436 porad mniej niż w 2019 roku. Różnice te stanowią nieco ponad 1 % więc można przyjąć, że porady udzielane są ilościowo na podobnym poziomie.

Według Raportu o stanie Gminy i Miasta Szadek liczba pacjentek i pacjentów w 2018r., korzystających z porad lekarskich w przychodni wynosiła 34.416, natomiast wizyt domowych wykonano ogółem 188. Według Raportu o stanie Gminy i Miasta Szadek w 2019 roku udzielono w przychodni 49.256 porad lekarskich. Lekarze realizowali również wizyty domowe u pacjentów, łącznie wykonano ich 179. Ponadto w ramach współpracy z firmami farmaceutycznymi kierownik przychodni zorganizowała bezpłatne konsultacje dla mieszkańców z zakresu pulmonologii (skorzystały 94 osoby), oraz z zakresu spirometrii (skorzystały 94 osoby). Mieszkańcy mogli również skorzystać za niewielką odpłatnością z konsultacji z zakresu endokrynologii (976 osób) oraz urologii (94 osoby).

Tabela 29. Porady lekarskie ogółem (2015-2019) i w przychodni podległej samorządowi terytorialnemu (2010 i 2015-2019)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Porównując sytuację Gminy i Miasta Szadek pod względem liczby osób przypadających na 1 przychodnię, to jest tu największa liczba, bo 2443 osoby (2018), większa o 17% w stosunku do wskaźnika dla powiatu zduńskowolskiego, większa o 78% w stosunku do wskaźnika dla województwa łódzkiego i większa o 67% w stosunku do tego dla Polski. Dostępność przychodni przekłada się na liczbę porad POZ przypadającą w 2018 roku na 1 pacjenta, która w gminie wynosiła 4,4, w powiecie 4,6, województwie 9, a w Polsce 8,5. W 2019 wskaźnik liczby porad na 1 mieszkańca zwiększył się z 4,4 (2018) do 6,8, co oznacza poprawę dostępności.

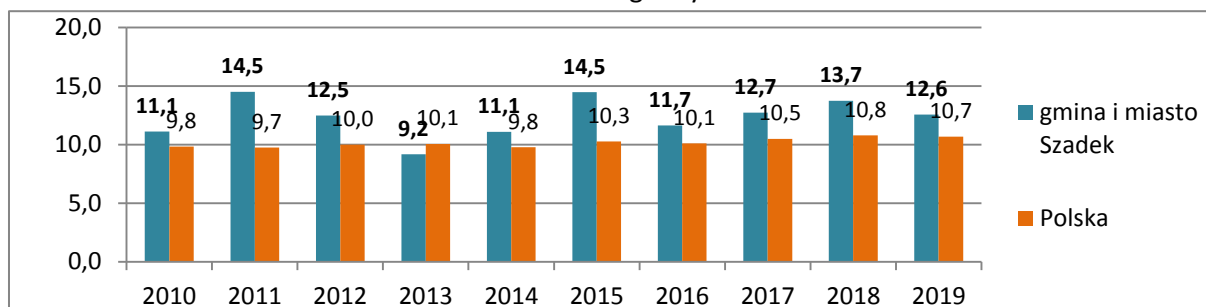
Tabela 29. Dane dotyczące opieki ambulatoryjnej w 2018 roku.

Dane i wskaźniki	Polska	Województwo łódzkie	Powiat zduńskowolski	Gmina i miasto Szadek
Przychodnie	-	1 631	32	3
Liczba osób przypadających na 1 przychodnię	1 461	1 371	2 086	2 443
Porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	8,5	9,0	4,6	4,4

Źródło: Statystyczne Vademecum Samorządowca 2019 województwo łódzkie i gmina miejsko-wiejska Szadek

Stan zdrowia obrazuje między innymi wskaźnik umieralności na 100 tys. mieszkańców. W analizowanym okresie 2010 - 2019 tylko w 2013 roku był niższy, o 86,6 niż ten dla Polski. Największa różnica miała miejsce w roku 2011, bo o 476 osób, co stanowi przekroczenie o prawie 49% wskaźnika dla Polski. Kolejne lata o większej różnicy to 2015 (421) i 2018 (295).

Tabela 30. Umieralność na 1000 osób - wskaźnik dla gminy i Polski w latach 2010-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Działania profilaktyczne w sferze zdrowia fizycznego i psychicznego

SPZOZ w Szadku na bieżąco poszerza zakres udzielanych świadczeń dla mieszkańców gminy Szadek. Oprócz podstawowej opieki zdrowotnej ze świadczeniami pielęgniarstwa i położniczo-rodzinnego środowiskowo — rodzinnej, SPZOZ organizuje i realizuje usługi medyczne w zakresie ambulatoryjnej opieki specjalistycznej: położniczo — ginekologicznej (wraz z programem w zakresie badań cytologicznych); dermatologicznej rehabilitacyjnej oraz medycyny szkolnej. W 2019 roku SPZOZ w Szadku kontynuował realizowanie programów profilaktycznych:

- „Cytologia :Rak szyjki macicy - kobiety w wieku: 25- 65 roku życia;
- „Choroby układu krążenia dla osób w wieku: 35 - 45 lat; 45 - 50 lat; 55 lat i powyżej”.

OPS na bieżąco współpracuje ze służbą zdrowia (głównie z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi) w SPZOZ w Szadku jak i z Poradnią Zdrowia Psychicznego w Zduńskiej Woli oraz ze Szpitalami: w Zduńskiej Woli, w Sieradzu, w Warcie.

W celu poprawy stanu zdrowia społeczności gmina i miasto Szadek dofinansowuje działania organizacji pozarządowych, w tym klubów sportowych działających na rzecz mieszkańców. Obejmują one takie tematy jak:

- Upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci, młodzieży i dorosłych
- Profilaktyka i promocja ochrony zdrowia oraz podejmowanie działań mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu i poprawie życia osób niepełnosprawnych. W ramach działań.

W ramach prowadzenia działalności profilaktycznej i edukacyjnej na rzecz dziecka i rodziny w placówkach oświatowych i kulturalnych położonych na terenie gminy Szadek realizowanych było wiele programów/warsztatów/kampanii. Placówki oświatowe rozpowszechniły wśród mieszkańców gminy ogółem 1381 materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów). Realizowano wiele programów/ warsztatów/kampanii w zakresie promocji zdrowia, m.in.:

„Trzymaj formę”, „Żyj smacznie i Zdrowo”, „Cisza naszym sprzymierzeńcem w tworzeniu i działaniu”, Program dla szkół: „Owoce i warzywa”; Szklanka mleka”, „Czyste powietrze wokół nas”; Bezpieczny Przedszkolak-program profilaktyczny w ramach kampanii „Akademia Aquafresh”. Programy w zakresie profilaktyki uzależnień i przemocy opisane zostały w rozdziale 2.3.1.8. Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne.

2.3.1.5. Wychowanie i opieka nad dzieckiem, sytuacja edukacyjna

Działalność oświatowa w życiu małego miasteczka pełni bardzo ważną funkcję społeczną i kulturotwórczą. Jej losy, choć związane z sytuacją gospodarczą i polityczną kraju, zależą także od aktywności i postawy społeczności lokalnej.

Szkoły i przedszkola są miejscem wychowania, nauki, ale także zapewnienia opieki, które to czynniki spełniają bazową rolę w kształtowaniu kolejnych pokoleń mieszkańców Gminy i Miasta Szadek. W tym procesie szczególną rolę spełnia kadra pedagogiczna i dyrektorska. Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina i Miasto Szadek kierowane są przez dyrektorów z dużym doświadczeniem pedagogicznym i wieloletnią praktyką. Wszyscy dyrektorzy posiadają wymagane kwalifikacje do kierowania placówkami oświatowymi. Nauczyciele zaś są nastawieni na proces wytyczania i osiągania celów.

W roku szkolnym 2020/2021 na terenie Gminy i Miasta Szadek istniała sieć szkolno-przedszkolna tworzona przez :

1. Publiczne Przedszkole w Szadku, ul. Widawska 4, 98-240 Szadek,
2. Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Szadku (z oddziałami przedszkolnymi), ul. Prusinowska 4, 98-240 Szadek,
3. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Prusinowicach (z oddziałami przedszkolnymi), Prusinowice 49, 98-240 Szadek,
4. Szkoła Podstawowa w Krokocicach (z oddziałami przedszkolnymi), Krokocice 2, 98-240 Szadek,
5. Szkoła Podstawowa w Sikucinie (z oddziałem przedszkolnym) prowadzona przez Stowarzyszenie „Nasza szkoła”, Sikucin 14, 98-240 Szadek.

Wszystkie szkoły podstawowe posiadają pracownie komputerowe i dostęp do sieci Internet.

Budynki szkolne i otoczenie wokół zarządzane przez dyrektorów jednostek oświatowych spełniają podstawowe wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Rokrocznie zakupywane są nowe pomoce dydaktyczne (np. tablice multimedialne) oraz sprzęt sportowy niezbędny do prowadzenie zajęć edukacyjnych. W szkołach odbywa się nauka języka obcego – języka angielskiego i dodatkowego języka obcego – języka rosyjskiego.

Tabela 31. Stan placówek oświatowych w gminie i mieście Szadek (stan w 2020 r.)

Nazwa placówki	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba pracowników (w etatach)
Szkoła Podstawowa im. Tadeusza Kościuszki w Szadku			
Szkoła	19	335/Publiczne Gimnazjum 55	53 nauczycieli 24 pracowników administracji i obsługi
Oddziały Przedszkolne	5	117	9 nauczycieli 11 pracowników administracji i obsługi
Szkoła Podstawowa w Krokocicach			
Szkoła	7	62	12 nauczycieli 6 (2019) pracowników administracji i obsługi
Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Prusinowicach			
Szkoła	8	121 (2019)	24 nauczycieli

			8 pracowników administracji i obsługi
Przedszkole	2	36 (2019)	
Publiczne Przedszkole w Szadku z punktem przedszkolnym w Sikucinie	4	86	11 pedagogicznych 13 pracowników administracji i obsługi
Szkoła Podstawowa w Sikucinie¹³ - Stowarzyszenie „Nasza szkoła” (dane z 2019 r.)			
Szkoła	7	21	Nauczyciele 10,75 etatu 2 pracowników administracji i obsługi
Przedszkole	1	9	

Źródło: Dane z placówek oświatowych

Tabela 32. Działania podejmowane w celu zniwelowania trudności wychowawczych oraz współpraca z rodzicami w Szkole Podstawowej w Krokocicach

L.p.	Działania podejmowane w celu zniwelowania trudności wychowawczych oraz współpraca z rodzicami	Szkoła Podstawowa w Krokocicach 2018/2019/2020
1.	Zajęcia wyrównawcze	11%
2.	Pomoc w świetlicy szkolnej	10%
3.	Programy indywidualnego kształcenia specjalnego	7%
4.	Dostosowanie wymagań do możliwości ucznia	9%
5.	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	9%
6.	Zeszyty do kontaktu z rodzicami	nie dotyczy
7.	Spotkania wychowawców z rodzicami	10 zebrań
8.	Zajęcia otwarte z udziałem rodziców	2
9.	Pisemne wezwania rodziców	0%
10.	Indywidualne kontakty – dni otwarte dla rodziców	4

Źródło: Dane ze Szkoły Podstawowej w Krokocicach

Tabela 33. Zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży w Szkole Podstawowej w Krokocicach

Rodzaj zajęć		Opis	2019	2020
1	Zajęcia z muzyki	Zajęcia rozwijające zainteresowania muzyczne	12	-
2	Zajęcia z języka angielskiego	Koło językowe „z językiem angielskim za pan brat”	15	16
3	Zajęcia z matematyki	Klub matematycznych rozrywek umysłowych	10	6
4	Zajęcia z informatyki	Koło informatyczne	12	12
5	Zajęcia z matematyki	Zajęcia rozwijające zainteresowania	6	6
6	Zajęcia w ramach PPP	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	4	4
7	Zajęcia z plastyki	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	12	8
8	Zajęcia w ramach PPP	Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne	1	1
9	Zajęcia w ramach PPP	Dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego	4	4
10	Zajęcia w ramach PPP	Dydaktyczno-wyrównawcze z matematyki	3	4

¹³ Szkoła i Stowarzyszenie zostały rozwiązane 31.08.2020 roku.

Rodzaj zajęć		Opis	2019	2020
11	Zajęcia w ramach PPP	Dydaktyczno-wyrównawcze z języka angielskiego	3	4
12	Zajęcia sportowe (SKS)	Zajęcia sportowe dla uczniów	15	15
13	Imprezy szkolne i środowiskowe	Wieczorki klasowe, dyskoteki, konkursy	wg. potrzeb	wg. potrzeb
14	Wycieczki turystyczno-krajoznawcze, rajdy rowerowe	Wycieczki do ciekawych miejsc w kraju, po okolicy	wg. potrzeb	wg. potrzeb
15	Samorząd uczniowski	Zajęcia wolontariackie, twórcze	wg. potrzeb	wg. potrzeb
16	Zajęcia świetlicowe	Efektywne zagospodarowanie czasu wolnego, zajęcia rozwijające pasję, odrabianie lekcji	36	36
17	Koło przyrodnicze	Zajęcia metodą eksperymentu	7	8
18	Zajęcia dla dzieci posiadających orzeczenie do kształcenia specjalnego	Zajęcia rewalidacyjne	wg. potrzeb	wg. potrzeb
19	Zajęcia logopedyczne	Zajęcia wyrównujące deficyty wymowy	10	11
20	Zajęcia z techniki	Zajęcia rozwijające zainteresowania	-	12
21	Zajęcia z chemii	Klub matematycznych rozrywek umysłowych	-	10

Źródło: Dane ze Szkoły Podstawowej w Krokocicach

Tabela 34. Działania podejmowane w celu zniwelowania trudności wychowawczych oraz współpraca z rodzicami w Szkole Podstawowej w Szadku

L.p.	Rodzaj działań	2017	2018	2019
1.	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	132 osoby (kl. I-VIII i PG-390 os.) 33,85%	44 os. (SP- 358 os.) 12,29%	48 osoby (SP – 370) 12,97 %
2.	Pomoc w świetlicy szkolnej	150 osób (kl. I-VIII i PG-390 os.) 38,46%	216 os. (SP -358 os.) 60,33%	231 os. (62,43%)
3.	Programy indywidualnego kształcenia specjalnego	1,52%	1,26%	1,22%
4.	Dostosowanie wymagań do możliwości ucznia	7,89%	10,69%	4,87%
5.	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	40 os. (OP, kl. I-VIII, PG-507 os.) 7,89%	51 osób (OP i SP - 477 os.) 10,69%	24 os. (OP i SP - 493) 4,87%
6.	Zeszyty do kontaktu z rodzicami	W 10 klasach (OP i kl. 1-3)	W 12 klasach (OP i kl. 1-3)	W 10 klasach (OP i kl. 1-2)
7.	Spotkania wychowawców z rodzicami	240 zebrań	44 zebrania	22 zebrania
8.	Zajęcia otwarte z udziałem rodziców	10	12	0
9.	Pisemne wezwania rodziców	0,5%	0,5%	0%

Źródło: Dane ze Szkoły Podstawowej w Szadku

Tabela 35. Zajęcia dodatkowe dla dzieci i młodzieży - dane za rok 2018/2019, 2019/2020 i 2020/2021

Rodzaj zajęć		Opis	VI 2019 Liczba dzieci	VI 2020 Liczba dzieci	X 2020 Liczba dzieci
1	Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	Na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	40	51	24
2	Warsztaty rozwijające kompetencje społeczne	Na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	17	36	17
3	Warsztaty matematyczne	Zajęcia rozwijające w zakresie matematyki – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	207	194	Nie dotyczy
4	Warsztaty języków obcych (j. angielski)	Zajęcia rozwijające w zakresie j. angielskiego – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	42	99	Nie dotyczy
5	ZRZiU (zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia) z przedmiotów przyrodniczych	Zajęcia rozwijające w zakresie przedmiotów przyrodniczych – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	20	12	Nie dotyczy
6	Warsztaty z kreatywności i przedsiębiorczości	Na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	14	11	-
7	Warsztaty netykieta i bezpieczeństwo w sieci	Zajęcia rozwijające w zakresie informatyki – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	23	-	-
8	Warsztaty rozwijające umiejętność uczenia się	Na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	17	22	Nie dotyczy
9	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w zakresie przedmiotów: j. polski, matematyka, j. angielski itp. – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	132	44	48
10	Zajęcia rozwijające uzdolnienia (gitary)	Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia: gra na gitarze i chór szkolny – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	43	28	-
	Zajęcia rozwijające uzdolnienia (chór)		31	14	25
11	Zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów z chemii i biologii	Zajęcia przygotowujące do konkursów biologiczno-chemicznych – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	3	wg. potrzeb	Nie dotyczy
12	Kółko przyjaciół książki	Zajęcia zachęcające uczniów do systematycznego czytania książek - na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	wg. potrzeb	wg. potrzeb	wg. potrzeb

Rodzaj zajęć		Opis	VI 2019 Liczba dzieci	VI 2020 Liczba dzieci	X 2020 Liczba dzieci
13	Koło historyczne	Zajęcia przygotowujące do konkursów historycznych - na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	wg. potrzeb	-	-
14	Kółka plastyczne	Zajęcia rozwijające zainteresowania plastyczne, rozwijające zdolności manualne – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	wg. potrzeb	-	-
15	Zajęcia sportowe (SKS)	Zajęcia sportowe dla uczniów - na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	15	6	Nie dotyczy
16	Imprezy szkolne i środowiskowe	Wieczorki klasowe, dyskoteki, konkursy	wg. potrzeb	wg. potrzeb	wg. potrzeb
17	Wycieczki turystyczno-krajoznawcze, biwaki	Wycieczki do ciekawych miejsc w kraju	wg. potrzeb	wg. potrzeb	wg. potrzeb
18	Szkolne koło PCK	Zajęcia wolontariackie, twórcze	wg. potrzeb	wg. potrzeb	wg. potrzeb
19	Zuchy/harcerze	Drużyna harcerska i gromada zuchowa	22+19= 41	37+16= 53	35+20= 55
20	Zajęcia świetlicowe	Efektywne zagospodarowanie czasu wolnego, zajęcia rozwijające pasję, odrabianie lekcji	150	216	231
21	Zajęcia logopedyczne	Zajęcia wyrównujące deficyty wymowy	65	44	49
22	ZRZiU (zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia) z j. polskiego, dodatkowe zajęcia z j. polskiego	Zajęcia rozwijające w zakresie j. polskiego – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	-	54	14
23	Zajęcia informatyczne w tym Internet jako źródło wiedzy	Zajęcia rozwijające w zakresie informatyki – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	-	39	Nie dotyczy
24	Zajęcia artystyczne: teatralne, plastyczne itp.	Zajęcia rozwijające zainteresowania plastyczne, rozwijające zdolności manualne, teatralne itp. – na bazie wewnątrzszkolnej diagnozy potrzeb	-	119	Nie dotyczy

Źródło: Dane ze Szkoły Podstawowej w Szadku

W szkołach gminnych uczą się także dzieci wymagające wspomagania w prawidłowym rozwoju, w tym z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego i opinią o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka. Dane ilościowe zawierają poniższe tabele. Dzieci mają możliwość rozwijania się w ramach zajęć pozalekcyjnych.

Na terenie Szkoły Podstawowej w Szadku realizowane są: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, inne zajęcia o charakterze terapeutycznym. W Szkole Podstawowej w Prusinowicach objęto grupę dzieci pomocą

psychologiczno–pedagogiczną zajęciami logopedycznymi i innymi zajęciami o charakterze terapeutycznym. Na terenie Szkoły Podstawowej w Krokocicach grupę dzieci objęto pomocą psychologiczno – pedagogiczną, zajęciami rewalidacyjnymi i w zajęciami logopedycznymi. W Szkole Podstawowej w Sikucinie część dzieci korzystała z pomocy w formie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne oraz innych o charakterze terapeutycznym. W Publicznym Przedszkolu w Szadku grupa dzieci korzystała z pomocy logopedycznej w oparciu o indywidualne programy opracowane przez logopedę dla każdego dziecka lub grupy dzieci oraz zajęcia rewalidacyjne dla dziecka z orzeczoną niepełnosprawnością.

Tabela 36. Udział procentowy uczniów niepełnosprawnych pobierających naukę w Szkole Podstawowej w Krokocicach za rok 2019 i 2020

Rok	Udział procentowy uczniów niepełnosprawnych w ogólnej liczbie uczniów
2019	5%
2020	5%

Źródło: Dane ze Szkoły Podstawowej w Krokocicach

Tabela 37. Liczba uczniów niepełnosprawnych pobierających naukę w Szkole Podstawowej w Szadku za rok 2019 i 2020

Rok szkolny	Liczba uczniów niepełnosprawnych
2018/2019 (stan na czerwiec 2019)	8 os. – orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego 1 os. – opinia o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka
2019/2020 (stan na czerwiec 2020)	5 os. – orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego 1 os. – opinia o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka
2020/2021 (stan na październik 2020)	5 os. – orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego 2 os. – opinia o wczesnym wspomaganie rozwoju dziecka

Źródło: Dane ze Szkoły Podstawowej w Szadku

Tabela 38. Liczba uczniów niepełnosprawnych uczęszczających do Przedszkola Publicznego w Szadku za rok 2019 i 2020

Publiczne Przedszkole w Szadku	Liczba dzieci niepełnosprawnych
Rok 2019	1 dziecko
Rok 2020	0 dzieci

Źródło: Dane z Przedszkola Publicznego w Szadku

Gmina Szadek realizuje zadania oświatowe wynikające z prawa oświatowego, a także zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół poza terenem gminy.

Młodzież z terenu gminy, która ukończy gimnazjum, kontynuuje naukę w liceach ogólnokształcących, technikach lub szkołach zawodowych w Zduńskiej Woli, Wojślawicach, Zapolicach i innych większych miastach. Dostrzegalny jest trend wzrastającego zainteresowania nauką w szkołach średnich i jej kontynuacji na studiach wyższych. Wynika to z tego, że ludzie młodzi mają świadomość, że aby zaistnieć na rynku pracy i nie zasiląć szeregu osób bezrobotnych, muszą inwestować w siebie, swoje wykształcenie i swoją przyszłość.

Sytuacja rodzin i dzieci

W 2019 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Rządowy program pn. „Program Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej na rok 2019”. Założeniem Programu było min. stymulowanie podejmowania przez samorządy terytorialne takich działań, które będą służyć wsparciu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo – wychowawcze, które to wsparcie umożliwiłoby zatrzymanie w rodzinie dzieci zagrożonych umieszczeniem w pieczy zastępczej lub powrót do rodziny dzieci umieszczonych wcześniej w pieczy zastępczej, poprzez rozwój sieci asystentów rodziny zatrudnianych w gminach.

Tabela 39. Wsparcie dla dzieci i rodzin w 2019 roku

Rodzaj pomocy	Liczba, wskaźnik 2019
Wsparcie asystenta rodziny w ramach rządowego „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej”	2 asystentów (1,75 etatu)
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	12 rodzin, 31 dzieci
Karta Dużej Rodziny	350 kart dla 43 rodzin
Program „Rodzina 500+”	841 rodzin, 1309 rodzin, 12064 świadczenia
Świadczenie „Dobry Start”	858 dzieci
„Posiłek w szkole i w domu”	209 dzieci i młodzieży, w tym 180 w przedszkolu i szkole
Zasiłek lub zakup żywności dla uczniów szkół średnich położonych poza gminą	22 uczniów
Stypendia szkolne	71 uczniów
Świadczenia rodzinne	360 rodzin
Fundusz alimentacyjny	25 rodzin
Świadczenia pieniężne, pomoc rzeczowa, praca socjalna	301 rodzin, 715 osób w rodzinach
Dzieci i młodzież (w tym z rodzin ubogich, zagrożonych lub dotkniętych uzależnieniami) zorganizowany wypoczynek połączony z elementami zajęć terapeutycznych	91 dzieci i młodzieży
Placówka wsparcia dziennego w formie pn. „Świetlica Środowiskowa w Sikucinie”, liczba miejsc - 15. Zajęcia dla dzieci	17 dzieci (narastająco)
Dzieci umieszczone w pieczy zastępczej	5 dzieci
Konsultacje w Punkcie Konsultacyjnym	41 osób

Źródło: MGOPS w Szadku

Zajęcia Placówki wsparcia dziennego w formie pn. „Świetlica Środowiskowa w Sikucinie”

Przeciętna / dzienna liczba dzieci przebywających w Placówce w 2019r. wynosiła 11 dzieci. Dzieci otrzymywały podwieczorek (napój, jogurt). Od 2012r. Placówka działała w ramach struktury organizacyjnej Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szadku. Dzieci uczestniczyły w różnorodnych formach zajęć: plastyczno- manualnych, dydaktycznych, rekreacyjno- ruchowych, kulinarnych. W ramach zajęć „światlicowych” organizowano wycieczki, spacer, zabawy w grupach, turnieje sprawnościowe. Uczestnicy Placówki brali również czynny udział w organizowanych w Szkole Podstawowej w Sikucinie imprezach okolicznościowych: Jasełka, Dzień, Babci i Dziadka, Pikniki Rodzinne itp. Zajęcia w Placówce kształtowały u dzieci i młodzieży m.in.: umiejętności współżycia i współdziałania w grupie rówieśniczej, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, panowania nad emocjami, zachowania postawy asertywnej.

2.3.1.6. System opieki nad osobami starszymi i niepełnosprawnymi

Liczba osób korzystających z pomocy MGOPS z powodu niepełnosprawności sukcesywnie maleje. W roku 2009 było ich 479, a w 2019 o prawie połowę mniej, bo 241.

Tabela 40. Usługi zapewniane przez MGOPS osobom niepełnosprawnym w latach 2018 - 2019

	2009	2018	2019	do VI 2020
Liczba osób korzystających ze wsparcia MGOPS	479 osób / 148 rodzin	276 osób / 126 rodzin	241 osób / 118 rodzin	134 osoby / 73 rodziny
Liczba osób korzystających z pomocy Punktu Konsultacyjnego udzielającego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, specjalisty psychoterapii uzależnień	b.d.	224 osób w rodzinach / 47 rodzin	116 osób w rodzinach / 116 rodzin	37 osób w rodzinach / 11 rodzin
Liczba osób niepełnosprawnych/chorych objętych usługami opiekuńczymi	b.d.	12 osób	11 osób	10 osób
Liczba opiekunek	b.d.	6 osób	5 osób	5 osób
Liczba osób niepełnosprawnych uczestniczących w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy w Przatówku	16 osób	b.d.	20 osób	18 osób

Źródło: Dane z MGOPS w Szadku

Na terenie gminy funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy w Przatówku, prowadzony przez powiat zduńskowski. Do zadań własnych powiatu należy prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nich przebywających. Do domów pomocy społecznej przyjmowane są osoby, które wymagają całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogące samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług

opiekuńczych. W 2009 roku w DPS przebywało 6 osób z gminy Szadek, natomiast w 2020 przebywało 6 osób. Ich pobyt opłacany jest z środków własnych gminy. W placówkach udzielających schronienia w 2020 r. przebywa 5 osób.

Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi w zakresie opiekuńczym osobom z obniżoną lub zaburzoną sprawnością psychiczną i umysłową, zapewniając im w szczególności podtrzymanie i rozwijanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. Terenem działania Domu jest Powiat Zduńskowolski.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Przatówku jest ośrodkiem wsparcia pobytu dziennego, realizującym zadania z pomocy społecznej z zakresu administracji rządowej, przeznaczonym dla 20 uczestników przewlekle psychicznie chorych i niepełnosprawnych intelektualnie. Celem działalności Środowiskowego Domu Samopomocy jest zapewnienie osobom oparcia społecznego pozwalającego na zaspokojenie ich podstawowych potrzeb życiowych, usamodzielnienie i integrację społeczną.

Wniosek o skierowanie do środowiskowego domu samopomocy wraz z wymaganymi dokumentami osoba zainteresowana składa w ośrodku pomocy społecznej właściwym dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby. Na podstawie otrzymanych dokumentów Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydaje decyzję o skierowaniu i decyzję ustalającą odpłatność za korzystanie z usług w Środowiskowym Domu Samopomocy. W 2020 w ŚDS przebywa 18 osób z gminy Szadek. Osoby te są dowożone transportem zapewnionym przez ŚDS.

W 2019 r. 17 dzieci niepełnosprawnych z terenu gminy Szadek uczęszczało do Zespołu Szkół Specjalnych w Zduńskiej Woli i 1 dziecko do Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Sieradzu. Gmina Szadek zapewnia dostępność do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych, finansując dowóz uczniów niepełnosprawnych do szkół poza terenem gminy.

W szkołach położonych na terenie gminy nauczaniem indywidualnym na poziomie podstawowym objęte było 1 dziecko niepełnosprawne.

Szkoły na terenie gminy Szadek są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych (winda, podjazd).

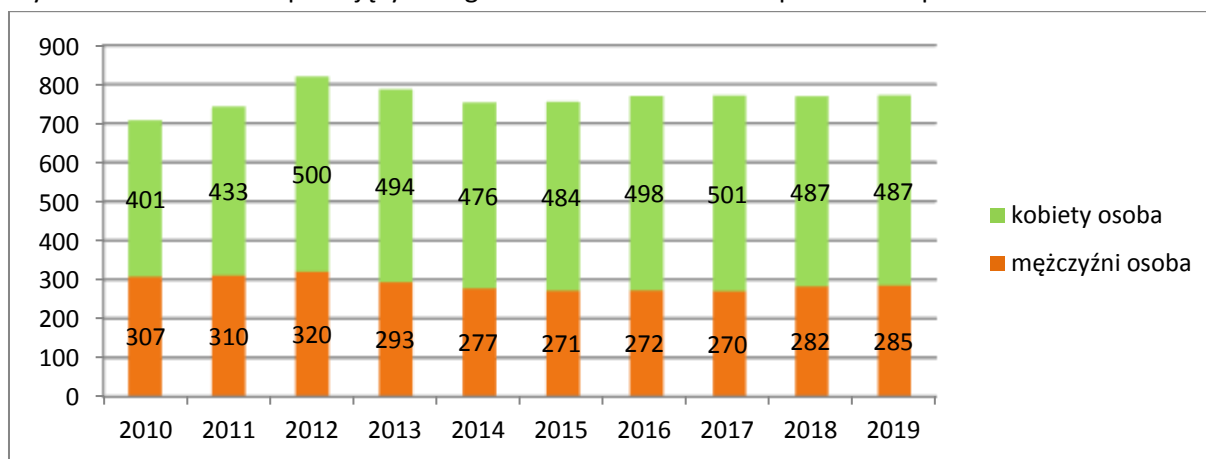
Osoby niepełnosprawne spełniające ustawowe kryteria dochodowe korzystają ze świadczeń pomocy społecznej w formie zasiłków celowych, okresowych, gorącego posiłku. W 2019 roku - 126 rodzin (83 rodziny zamieszkałe na wsi) w których występuje niepełnosprawność otrzymało pomoc społeczną w różnej formie, w tym m.in. 6 rodzin otrzymało 8 zasiłków celowych (dofinansowanie do zakupu leków, okularów). Ogółem 14 dzieci niepełnosprawnych z terenu naszej gminy korzystało z pomocy w formie dożywiania w szkole; 12 osób niepełnosprawnych objęto pomocą w formie usług opiekuńczych. Niepełnosprawni otrzymują również świadczenia określone ustawą o świadczeniach rodzinnych (realizowane przez OPS). W 2019 roku 204 osoby otrzymały 2405 zasiłków pielęgnacyjnych, 24 osoby otrzymały 282 świadczenia pielęgnacyjne, 31 dzieci niepełnosprawnych otrzymało 356 dodatków z tytułu kształcenia i rehabilitacji.

Na terenie gminy istnieje szereg stowarzyszeń mających w zakresie swoich działań statutowych m.in. wspieranie osób niepełnosprawnych. W latach 2017 -2020 gmina ogłaszała konkursy dla podmiotów pozarządowych w zakresie ochrony i promocji zdrowia oraz działalności na rzecz osób niepełnosprawnych. W latach 2017 - 2018 złożono po 1 ofercie, natomiast w 2019 i 2020 ofert nie było.

2.3.1.7. Sytuacja na lokalnym rynku pracy

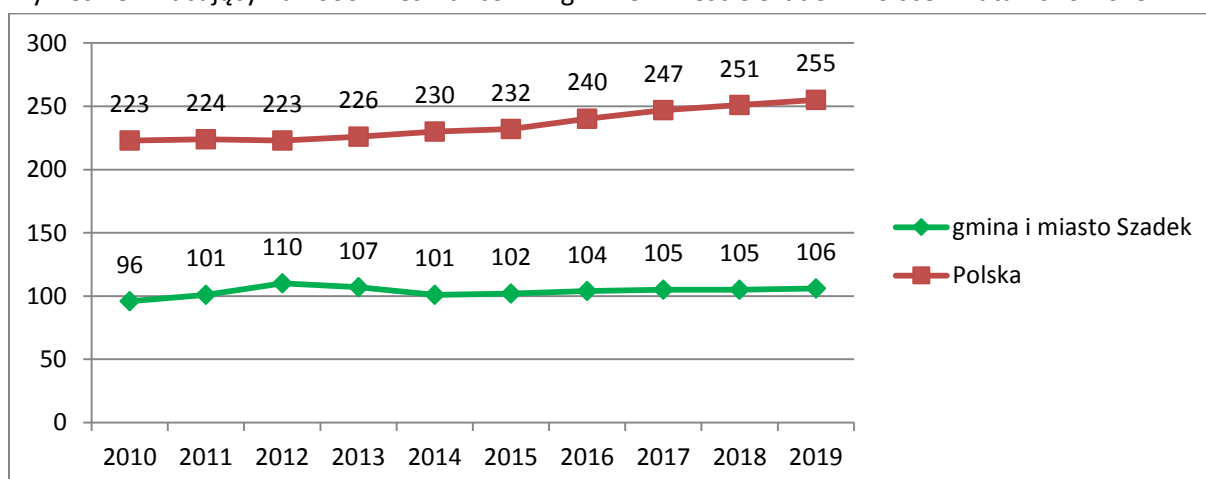
W Szadku w 2019 r. na 1000 mieszkańców pracowało 106 osób. Jest to znacznie mniej od wartości dla 255 dla Polski, bo stanowi 41,5% tej wartości. 63,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 36,9% mężczyźni.

Wykres 17. Liczba osób pracujących w gminie i mieście Szadek w podziale na płeć w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wykres 18. Pracujący na 1000 mieszkańców w gminie i mieście Szadek i Polsce w lata 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

W 2018 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Szadku wynosiło 3 745,55 PLN, co odpowiada 77.50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

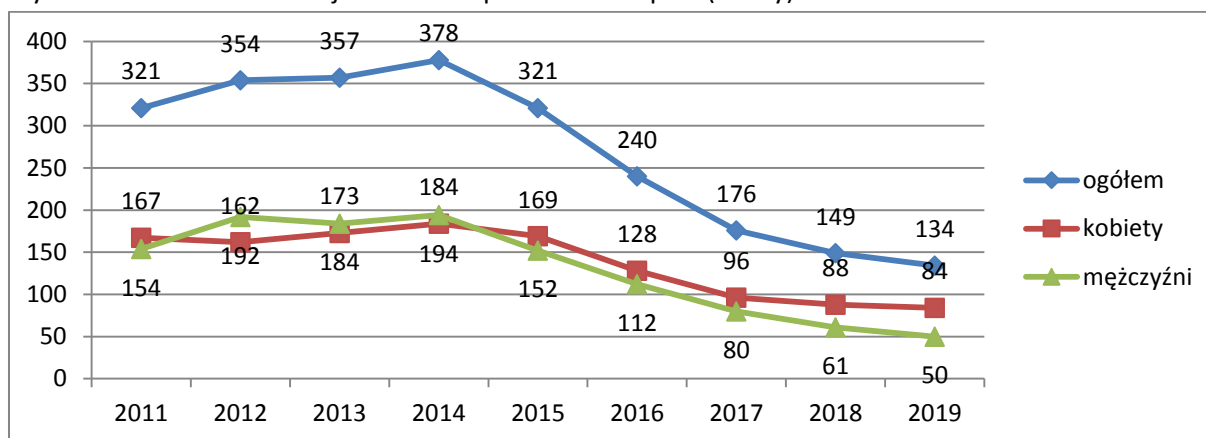
Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców Szadka 175 osób wyjeżdża do pracy do innych miast, a 175 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi 0.

16,1 procent aktywnych zawodowo mieszkańców Szadka pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 44,5% w przemyśle i budownictwie, a 14,5% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 2,6% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w analizowanym okresie 2011-2019 ulegała znaczącym zmianom. W pierwszym okresie 2011-2014 ich liczba wzrosła z 321 do 378 osób, co stanowiło przyrost o 17,8%. Od 2014 liczba ta sukcesywnie maleje i w 2019 spadła do 134 osób czyli o 62,9%. Po części może to wynikać z salda migracji, które w 2013 wynosiło - 19 osób, w 2017 - 15, a w 2018 -2 0 osób, natomiast w 2014 przybyły 24 osoby. W okresie 2012-2014 było nieco więcej

bezrobotnych zarejestrowanych wśród mężczyzn, a potem przeważały wśród kobiet (62,6% wszystkich), a różnica w 2019 wyniosła 34 osoby.

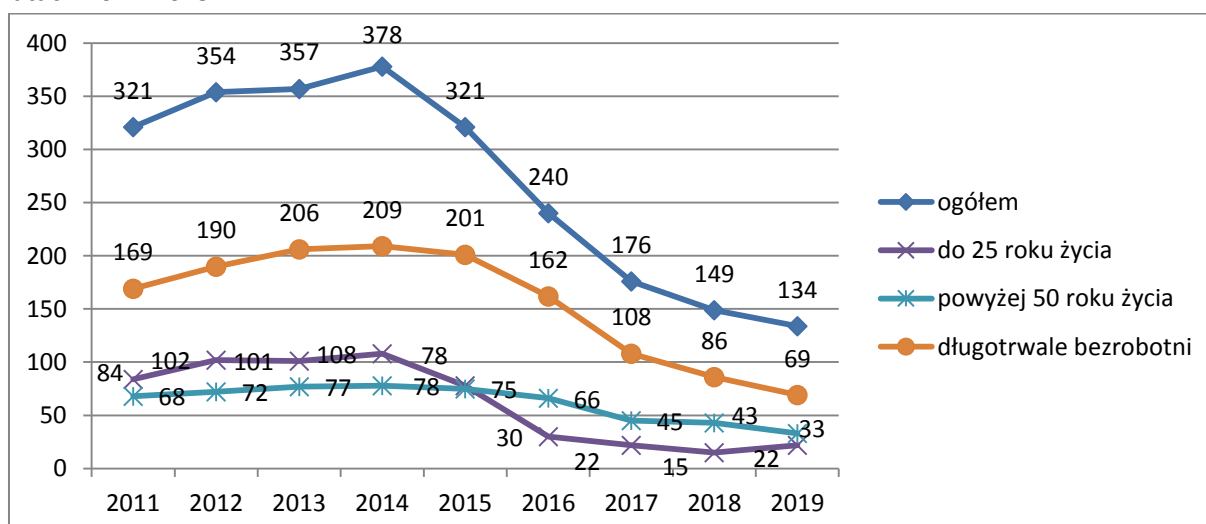
Wykres 19. Bezrobotni zarejestrowani z podziałem na płeć (osoby) w latach 2011-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Wśród wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych wyróżnia się grupa osób długotrwale bezrobotnych stanowiących ponad połowę wszystkich bezrobotnych. Największa liczba była w latach 2013-2015, 201 - 209, najmniejsza w 2019 - 69 osób. Grupa bezrobotnych wśród osób powyżej 50 roku życia sukcesywnie maleje i z 68 osób (2011) zmalała do 33 (2019). Dobrym zjawiskiem jest zmniejszająca się liczba osób bezrobotnych wśród młodych ludzi do 25 roku życia. W 2011 było ich aż 84, a w 2019 już tylko 22 osoby. Może to wynikać z wyjazdów w celu kontynuacji nauki w większych miastach. To niezwykle ważne, by młode osoby rozwijały się zawodowo i nabierały nawyku pracy.

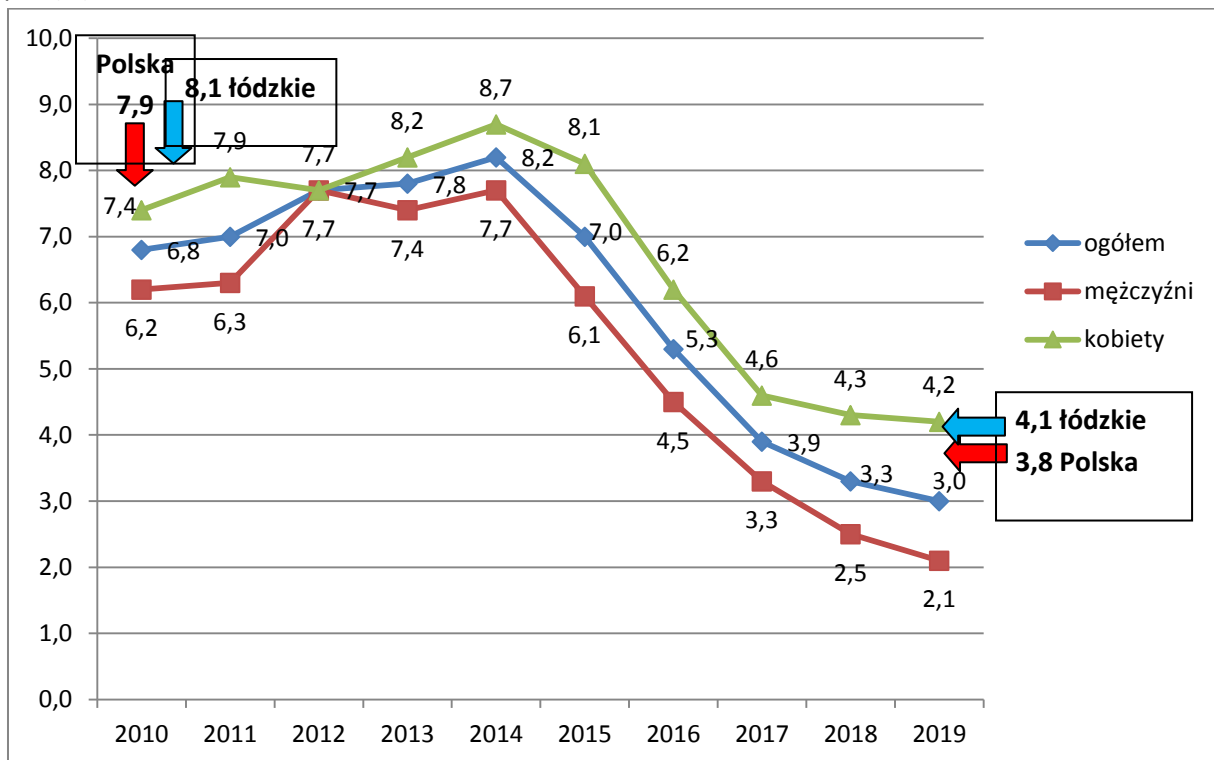
Wykres 20. Bezrobotni zarejestrowani z podziałem na wiek i długotrwale bezrobotnych (osoby) w latach 2011-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

Bezrobocie rejestrowane w stosunku do liczby ludności w wieku produkcyjnym w Szadku wynosiło w 2019 roku 3,0% ogółem (4,2% wśród kobiet i 2,1% wśród mężczyzn). W całym okresie 2010 - 2019 (prócz 2012) udział bezrobotnych kobiet jest wyższy niż mężczyzn. Jest to mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa łódzkiego 4,1% oraz mniej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski 3,8%.

Wykres 21. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według płci (%) w latach 2010-2019

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS

2.3.1.8. Bezpieczeństwo publiczne i patologie społeczne

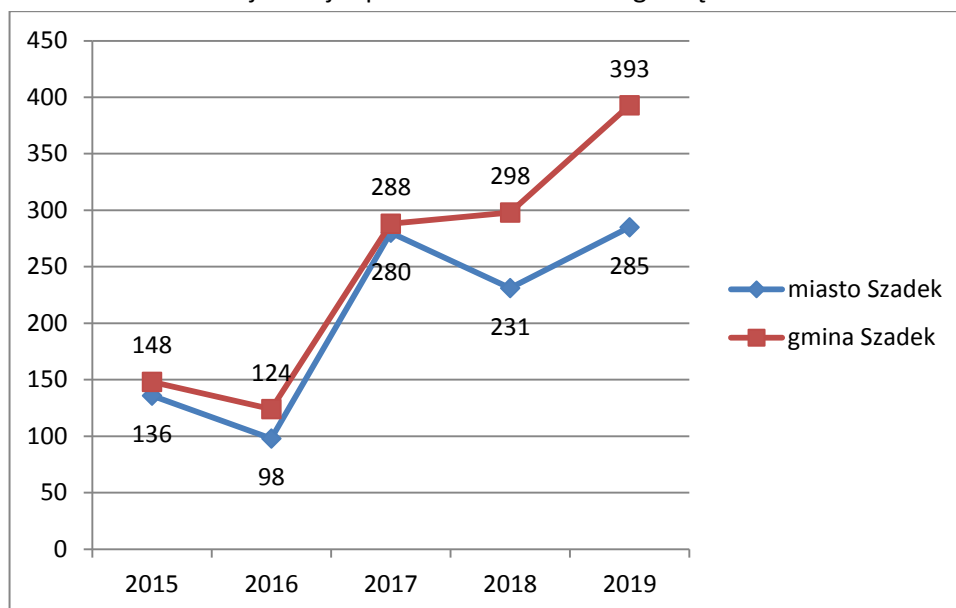
Bezpieczeństwo publiczne

W 2019 roku policjanci z Posterunku Policji w Szadku uczestniczyli w wielu akcjach i programach prewencyjnych, które miały na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego na terenie Gminy i Miasta Szadek. Nad bezpieczeństwem mieszkańców miasta i gminy czuwa 2 dzielnicowych - funkcjonariuszy Posterunku Policji w Szadku.

Do zadań policjantów z Zespołu Prewencji Posterunku Policji w Szadku należy interweniowanie nie tylko w przypadkach związanych bezpośrednio z zapewnieniem spokoju i porządku w miejscach publicznych, ale także przeprowadzanie interwencji w czasie awantur rodzinnych i sąsiedzkich, oraz wykonywanie poleceń sądów i prokuratury w zakresie realizacji doprowadzeń, konwojów i nakazów.

W roku 2019 policjanci KPP w Zduńskiej Woli i Posterunku Policji w Szadku na terenie gminy i miasta Szadek przeprowadzili łącznie 678 interwencji. Wzrost interwencji nastąpił zarówno na terenie miasta Szadek jak również gminy. Liczba interwencji, pomimo, że wzrosła ponad 2-krotnie w porównaniu z rokiem 2015, to jest najmniejsza w porównaniu z pozostałymi miastami i gminami powiatu zduńskowolskiego.

Wykres 22. Liczba interwencji Policji z podziałem na miasto i gminę Szadek w latach 2015-2019.

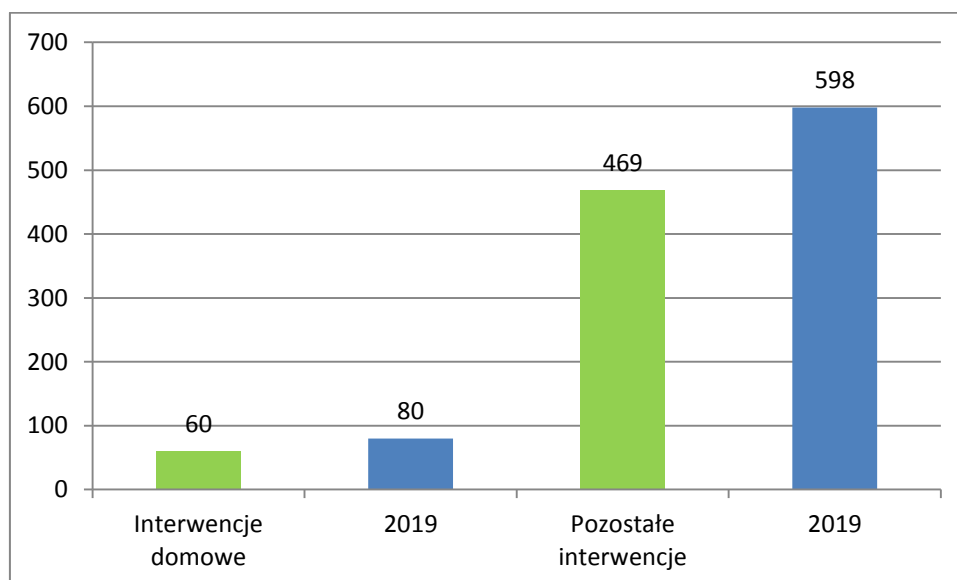

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Do zadań policjantów należy nie tylko interweniowanie w przypadkach związanych bezpośrednio z zapewnieniem spokoju i porządku w miejscach publicznych, ale również przeprowadzanie interwencji w czasie awantur rodzinnych i sąsiedzkich.

Wykres przedstawia porównanie liczby interwencji na terenie miasta i gminy Szadek w latach 2018 i 2019 z podziałem na kategorię. Liczba interwencji domowych wzrosła w roku 2019 o 33% podczas gdy pozostałych o 27,5%.

Wykres 23. Liczba interwencji na terenie miasta i gminy Szadek w latach 2018-2019 z podziałem na kategorię

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

W 2019 roku na terenie Gminy i Miasta Szadek odnotowano 97 przestępstw (wzrost o 16 w porównaniu do 2018 roku). W liczbie tej zawierają się zarówno przestępstwa zgłoszone przez obywateli jak i ujawnione przez policjantów w wyniku prowadzonych czynności służbowych.

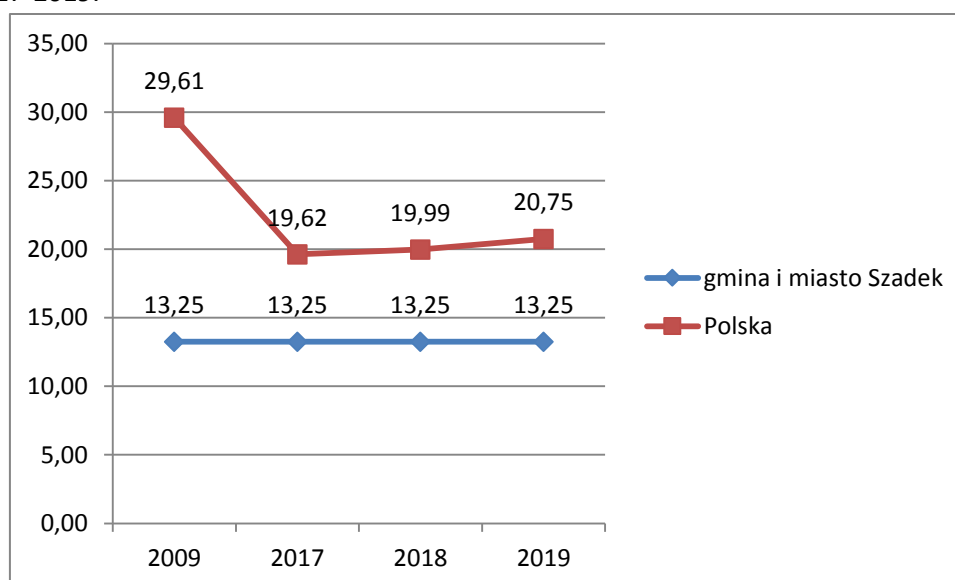
Tabela 41. Przestępstwa odnotowane na terenie Gminy i Miasta Szadek

Rodzaje przestępstw	2009	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem	97	98	59	98	83	97
Przeciwko mieniu	2	22	23	19	15	24
Drogowe	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	18	31
Gospodarcze	b.d.	38	19	3	b.d.	b.d.
Przeciwko zdrowiu i życiu	2	1	0	1	1	0

Źródło: Komenda Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli

Dane GUS nt. poziomu liczby przestępstw na 1000 mieszkańców zostały zaprezentowane na wykresie. Poziom przestępczości w Polsce w roku 2009 był ponad 2-krotnie wyższy niż w gminie i mieście Szadek. W latach 2017-2019 był również wyższy o ponad i miał tendencję wzrostową.

Wykres 24. Przestępstwa ogółem na 1000 mieszkańców w mieście i gminie Szadek i Polsce w latach 2009 i 2017-2019.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS i Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli

Wskazać należy, iż prawie 33% przestępstw to czyny związane z kierowaniem pojazdami pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo niestosowanie się do orzeczenia sądu w zakresie zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych. W roku 2019 kierujących w stanie nietrzeźwości ujawniono 21, gdzie rok wcześniej było ich 13. Natomiast kierujących nie stosujących się do orzeczonych przez sąd środków karnych ujawniono w 2019 roku 10 (w roku 2018 -5). W związku z powyższym na terenie Gminy i Miasta Szadek prowadzone są działania w zakresie przestrzegania przepisów ruchu drogowego. W 2019 roku na terenie Gminy i Miasta Szadek nie ujawniono przestępstw rozbójniczych, ujawniono 2 przestępstwa narkotykowe, a w 2018 jedno.

Oprócz wyżej wymienionych działań Policja wykonuje działania z zakresu:

- zapobieganie przestępczości i demoralizacji nieletnich, w tym przeciwdziałanie sprzedaży alkoholu i papierosów osobom małoletnim; spotkania z pedagogami szkół, spotkania z młodzieżą (2019 - 90 spotkań, 2018 - 54);
- działalność profilaktyczna oraz interwencja wobec nieletnich, w tym;
 - bezpieczeństwo dzieci i młodzieży,
 - patologie społeczne
 - bezpieczeństwo osób starszych
 - cyberprzestępczość
 - bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej;
- działalność w związku z przemocą w rodzinie, w tym
 - wypełnianie formularzy „Niebieska Karta - A” stwierdzających przemoc w rodzinie - 4 w 2019 r,
 - ustalanie podejrzanych o dotknięcie przemocą (w 2019 - 4 kobiety) oraz podejrzanych o stosowanie przemocy (w 2019 - 4 mężczyzn),
 - spotkania w grupach zespołów interdyscyplinarnych (4 - 2019)
 - spotkania w grupach roboczych (19 - 2019).
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- działalność prasowo-informacyjna,
- współpraca z władzami samorządowymi Gminy i Miasta Szadek, m.in. uzyskanie dofinansowania w wysokości 4000 zł na zakup radiowozu nieoznakowanego oraz 3000 zł rekompensaty za czas służby przekraczający normę określoną przepisami, oraz środki na zakup odblasków bezpieczeństwa rozdawanych podczas spotkań profilaktycznych z mieszkańcami i młodzieżą.

Na terenie Gminy i Miasta Szadek nie stwierdza się wysokiego poziomu przestępczości, Poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańcy ocenili jako średni 48%, a 21 % badanych zadeklarowało wysoki.

Ochrona Przeciwpożarowa w Gminie

Na terenie Gminy i Miasta Szadek w 2019 roku funkcjonowało 15 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP Szadek, OSP Wilamów, OSP Choszczewo, OSP Krokocice, OSP Grzybów, OSP Przatów, OSP Prusinowice, OSP Kromolin Stary, OSP Tarnówka, OSP Borki Prusinowskie, OSP Rzepiszew, OSP Kotliny, OSP Sikucin, OSP Łobudzice, OSP Kobyla Miejska). Jednostki te były finansowane Przez Gminę i Miasto Szadek na podstawie art. 32 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 roku o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2018 r., poz. 620 ze zm.) w zakresie ich utrzymania, wyposażenia, ubezpieczenia i zapewnienia ich gotowości bojowej. Jednostki OSP Szadek, OSP Wilamów oraz OSP Choszczewo są włączone do KSRG

W 2019 roku Ochotnicze Straże Pożarne z terenu Gminy i Miasta Szadek interweniowały 158 razy (78 pożarów, 75 miejscowych zagrożeń i 5 alarmów fałszywych). W 2018 roku było 157 interwencji (39 pożarów, 105 miejscowych zagrożeń, 9 zabezpieczeń terenu i 4 alarmy fałszywe).

Przemoc i uzależnienia od środków psychoaktywnych

Kodeks karny do kategorii przestępstw zalicza przemoc w rodzinie. Zgodnie z art. 207 § 1 kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5. Przemoc

domowa to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody.

Według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie¹⁴, definiuje się ją jako wszelkie incydenty gróźb, przemocy lub nękania (psychologicznego, fizycznego, seksualnego, ekonomicznego lub emocjonalnego) między osobami dorosłymi, którzy żyją w związku partnerskim lub są członkami tej samej rodziny, niezależnie od płci i orientacji seksualnej. Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

1. jest intencjonalna – przemoc jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
2. siły są nierównomierne – w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą (ofiara jest słabsza a sprawca silniejszy),
3. narusza prawa i dobra osobiste – sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.),
4. powoduje cierpienie i ból – sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody, a doświadczenie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.

Zwiększenie efektu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy dla rodzin krzywdzonych wymaga inspirowania i promowania nowych, skutecznych rozwiązań problemu. Największą barierą w przeciwdziałaniu przemocy jest niska wykrywalność, mała skuteczność prowadzonych działań oraz milczenie sąsiedzkie. Bardzo trudne jest samo rozpoznanie przemocy stosowanej przez rodziców czy opiekunów wobec dzieci, z wyjątkiem najbardziej drastycznych form krzywdzenia, jak również rozpoznanie przemocy wobec dorosłych członków rodziny. Jeszcze trudniejsze bywa podejmowanie interwencji z zewnątrz oraz uzyskanie akceptacji społecznej dla zorganizowanych w tym zakresie działań.

Ocena mieszkańców czy w rodzinach zamieszkujących na terenie miejscowości zamieszkania istnieje zjawisko przemocy domowej (badanie ankietowe z X 2020 r.) pokazała, że większość respondentów, bo razem 52% nie słyszał o przypadkach przemocy domowej ani ich nie zna. Niepokojące są jednak wyniki pozostałych grup, które nie tylko słyszały (20%), ale i znają przypadki przemocy domowej (18%) czyli łącznie 38%.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na terenie Gminy i Miasta Szadek. Program realizowany przez Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy w Szadku, w ramach którego realizowane są cele i zadania określone w programie. Wskazano między innymi wskaźniki określające zmniejszenie zjawiska przemocy oraz problemu alkoholizmu, które przedstawiają się następująco:

Tabela 42. Działania i wskaźniki związane ze zmniejszaniem zjawiska przemocy i problemu alkoholizmu

Nazwa działania / wskaźnika	2018	2019
Szkolenie „Bezpieczeństwo ucznia w szkole. Procedury, kontrola, praktyka”, Szkoła Podstawowa w Szadku. Liczba przeszkolonych nauczycieli.	-	38 osób
Szkolenie „Konsekwencje nadchodzących zmian w procedurze Niebieskiej Karty”. Zespół Interdyscyplinarny.	-	1 osoba
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4
Liczba spotkań grup roboczych	18	19

¹⁴ ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 956 z późn. zm.)

Nazwa działania / wskaźnika	2018	2019
Liczba sprawców przemocy kierowanych do MGKdsRPA	0	1
Liczba ofiar przemocy kierowanych do MGKdsRPA	1	2
Liczba sprawców przemocy w rodzinach, w których na utrzymaniu i pod opieką pozostają małoletnie dzieci.	4 ojcowie	4
Liczba wdrożonych procedur Niebieska Karta	8	5 w tym 4 z gminy
Liczba osób w rodzinach objętych procedurami Niebieskiej Karty	31	19 w tym 15 z gminy
Liczba zakończonych procedur Niebieskiej Karty	6	4
Liczba osób z rodzin w których zakończono procedury Niebieskiej Karty	31	13
Liczba zakończonych procedur z powodu ustania przemocy w rodzinie	6	1
Ilość podjętych przez funkcjonariuszy policji interwencji domowych	63	72
Ilość podjętych interwencji w związku z przemocą w rodzinie	6	4
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	3 mężczyzn 4 kobiety	0 mężczyzn 4 kobiety 1 dziecko
Liczba ofiar przemocy w rodzinie	6 mężczyzn 8 kobiet 10 dzieci	1 mężczyzna 7 kobiet 8 dzieci
Liczba prowadzonych procedur Niebieska Karta	8	6
Liczba interwencji domowych wobec przemocy w rodzinie	6	4
Liczba udzielonych konsultacji w Punkcie Konsultacyjnym dla rodzin z problemem przemocy	34	15
Liczba rodzin dotkniętych przemocą korzystających z Punktu Konsultacyjnego	4	4
Liczba udzielonych konsultacji ofiarom przemocy	6	5
Liczba sprawców przemocy w rodzinie	7 (mężczyźni)	6
Liczba sprawców przemocy motywowanych do działań naprawczych	2	4
Liczba sprawców przemocy, którym udzielono konsultacji	3	2

Źródło: MGKdsRPA

W Regulaminie organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli widnieje zapis: zapewnienie warunków samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integracji ze społecznością lokalną osobom potrzebującym wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu poprzez prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia. W związku z tym przy PCPR powstało w 2016 roku specjalne mieszkanie dla ofiar przemocy w rodzinie. Może się w nim schronić np. matka z dziećmi. Można tu przebywać do 14 dni, ale w szczególnych przypadkach ten pobyt może być przedłużony nawet do 3 miesięcy. Mieszkanie jest w pełni wyposażone.

W celu inicjowania działań w zakresie przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych Burmistrz Gminy i Miasta Szadek powołał Miejsko-Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szadku. Miejsko-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szadku liczy 8 członków. Do Komisji w 2019 roku wpłynęło 17 wniosków o wszczęcie postępowania w celu zobowiązania osób wskazanych we wnioskach do poddania się leczeniu odwykowemu przeciwalkoholowemu. Z osobami tymi zostały przeprowadzone dialogi motywujące, wzmacniające osobistą motywację i zobowiązanie do zmiany zachowań. W ramach programu od 2009

roku przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szadku działa Punkt Konsultacyjny (obecnie działający przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Szadku). Z porad i konsultacji specjalistów korzystają osoby / rodziny - mieszkańcy gminy Szadek borykający się z różnego rodzaju problemami życiowymi (m in. alkoholizmem, narkomanią, przemocą w rodzinie problemami wychowawczym).

Do Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szadku i Miejsko-Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Szadku w roku 2018-2019 nie wpłynął żaden wniosek o objęcie leczeniem uzależnienia od narkotyków. Narkomania jest jednak ważnym problemem w aspekcie szeroko rozumianej profilaktyki wśród dzieci, młodzieży i dorosłych, dlatego Miejsko-Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych współpracuje w tym zakresie z Posterunkiem Policji w Szadku. Placówki oświatowe w związku z zagrożeniami na jakie narażone są dzieci i młodzież ze strony środowiska realizują programy profilaktyczne oraz działania związane z tematyką uzależnienia.

W 2019 roku wydanych zostało 47 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Działania profilaktyczne w zakresie uzależnień i przemocy

W ramach prowadzenia działalności profilaktycznej i edukacyjnej na rzecz dziecka i rodziny w placówkach oświatowych i kulturalnych położonych na terenie gminy Szadek realizowanych było wiele programów/warsztatów/kampanii. Placówki oświatowe rozpowszechniły wśród mieszkańców gminy ogółem 1381 materiałów informacyjnych (ulotek, broszur, plakatów). Przedszkole/Oddziały przedszkolne: „*Bezpieczny Przedszkolak* — program profilaktyczny w ramach kampanii „*Czyste powietrze wokół nas*”; „*Kubusiowi Przyjaciele Natury*”; „*Akademia Bezpiecznego Puchatka*”. Przedszkolaki otrzymują również, pomoc specjalistyczną, min. psychologiczno-pedagogiczną, logopedyczną, socjoterapeutyczną.

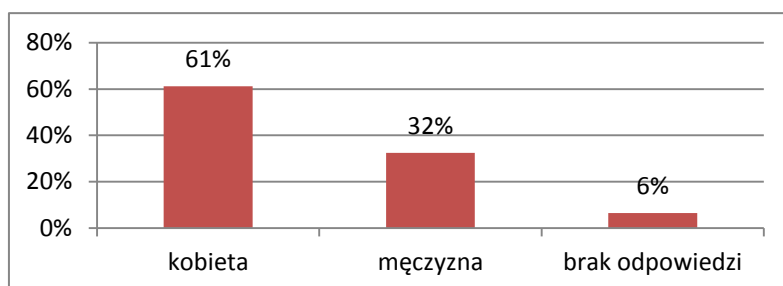
Szkoły zrealizowały programy Kampania „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2019” w której udział wzięło 600 osób; „Kampania Narkotyki? To mnie nie kręci” w której udział wzięło 400 osób; „Nie pal przy mnie, proszę”, „Bądź kumplem, nie dokuczaj”, grupa Pat „Profilaktyka, a Ty”, „Bezpiecznie w sieci”, „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”, „Dopalaczom mówimy STOP, wybieramy ZDROWIE” „Zadbaj o swoje płuca”, „Czyste powietrze wokół nas”. Zorganizowano „Warsztaty profilaktyczne nt. Uzależnień i bezpiecznego spędzania czasu wolnego”; Apel nt. "szkodliwości palenia papierosów i wpływu nikotyny na organizm młodego człowieka"; Dzień Bezpiecznego Internetu — „Bezpieczeństwo młodego człowieka w sieci”; Spotkanie w Szkole Podstawowej w Krokocicach z policjantem nt. "Bezpieczeństwo w szkole i przemoc fizyczna i werbalna wśród uczniów".

2.3.2. Analiza ankiet i podsumowanie wyników badań.

Ankietyzację wśród mieszkańców przeprowadzono w listopadzie 2020 r. łącznie zebrano ankiety od 438 osób co stanowi 6% liczby mieszkańców.

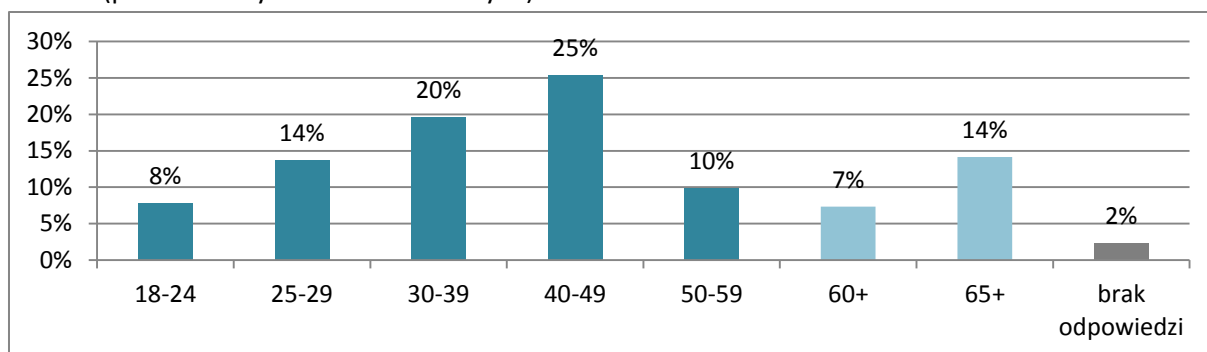
Metryczka

A. Płeć (procent wszystkich ankietowanych)

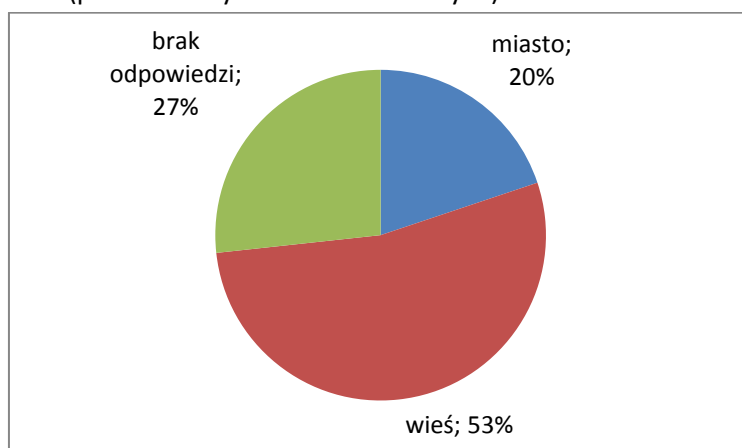
Ponad 60 procent ankietowanych stanowiły kobiety, ponad 30 - mężczyźni.

B. Wiek (procent wszystkich ankietowanych)

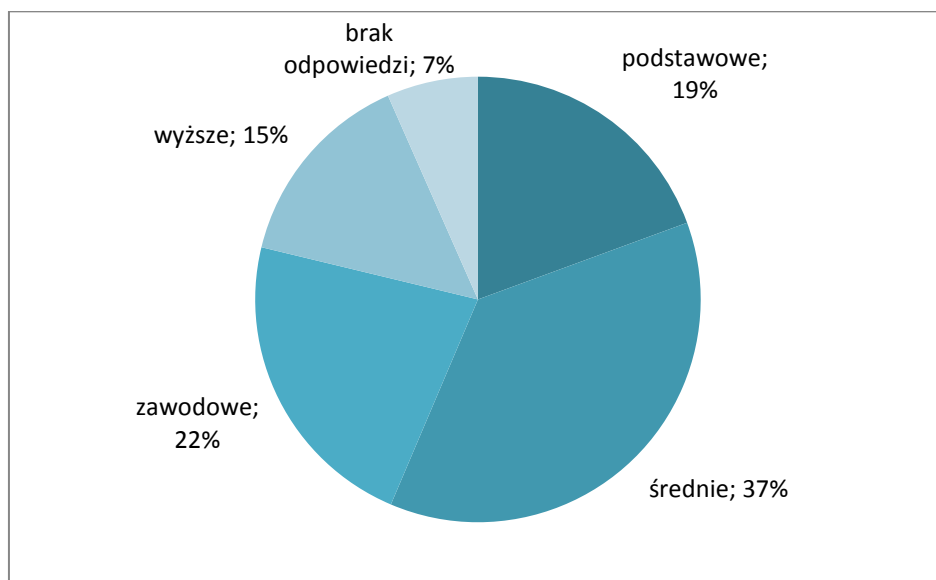
Wśród ankietowanych były wszystkie grupy wiekowe. Najmniej liczna była grupa osób w wieku 18-24 lat (8%). Najliczniejsza była grupa osób w wieku produkcyjnym 77%. Osoby w wieku emerytalnym stanowiły 21%. Odzwierciedla to mniej więcej proporcję tych grup względem siebie w całej populacji.

C. Miejsce zamieszkania (procent wszystkich ankietowanych)

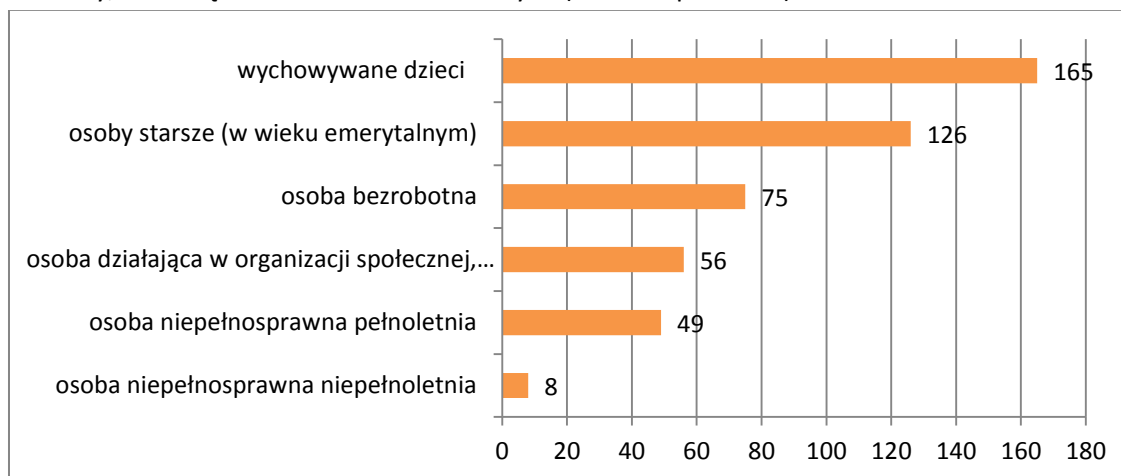
Na podstawie udzielonych odpowiedzi ustalono, że 20% respondentów mieszka w mieście, 53% na wsi. 27% nie udzieliło odpowiedzi. Proporcja liczby mieszkańców miasta do terenów wiejskich odzwierciedla statystyki dla całej populacji.

D. Wykształcenie (procent wszystkich ankietowanych)

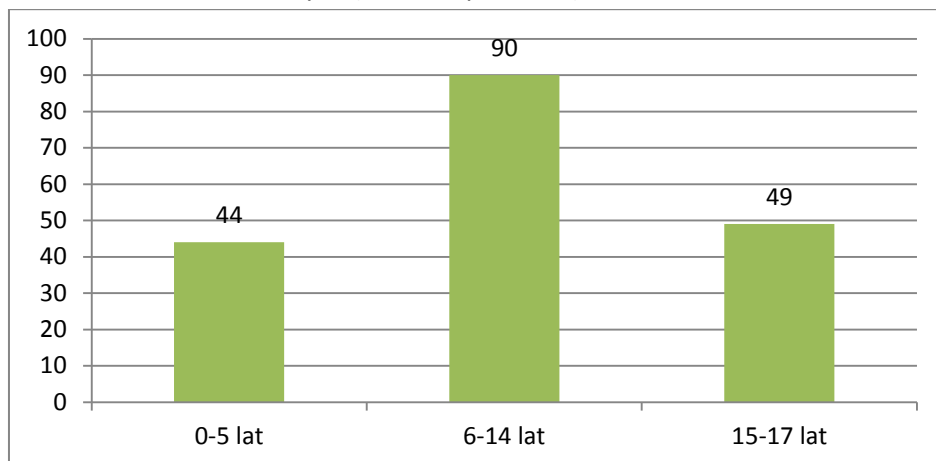
Pod względem wykształcenia największą grupę stanowią osoby z wykształceniem średnim, następnie zawodowym. Najmniej liczna grupa to osoby z wykształceniem wyższym.

E. Osoby, które są w rodzinach ankietowanych (liczba odpowiedzi)

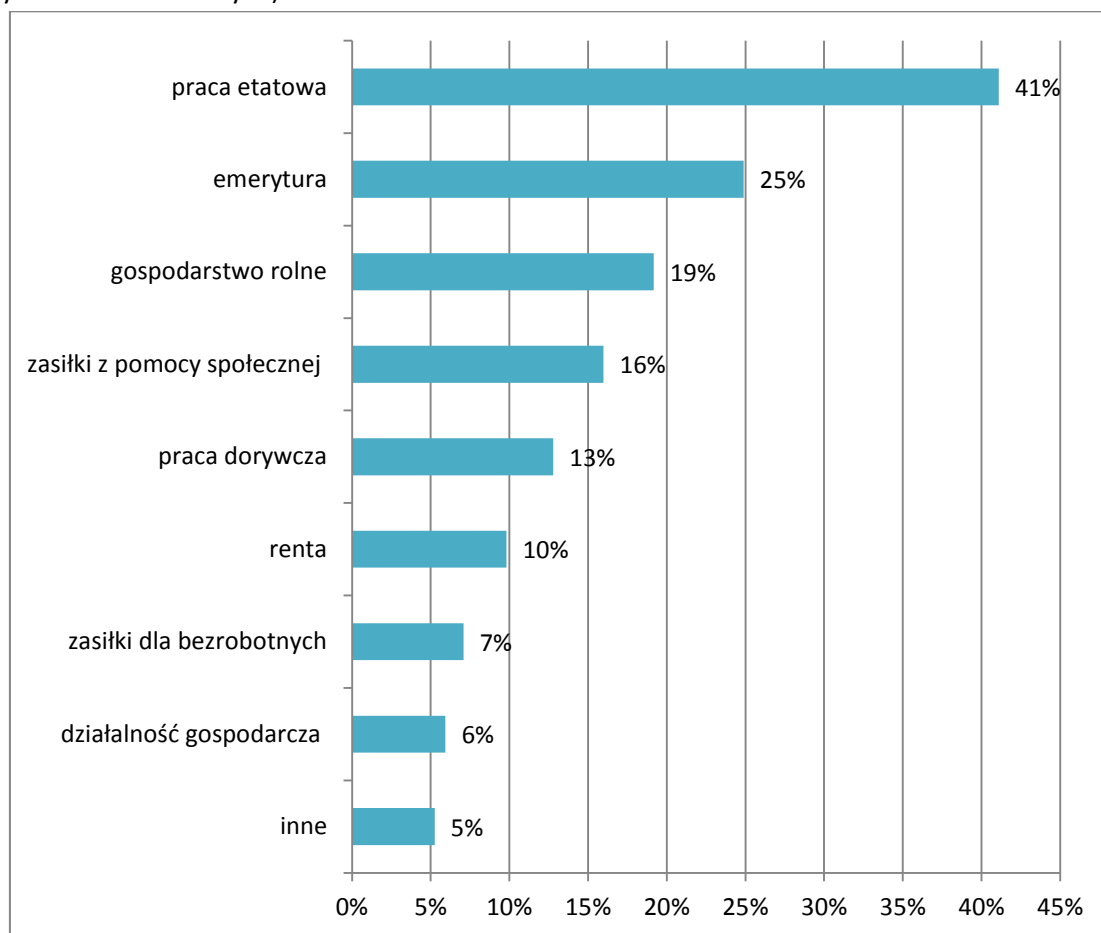

Ankietowani mogli zaznaczyć wszystkie kategorie osób żyjących w ich rodzinach. Pod względem typu rodzin najczęściej było tych, w których wychowywane są dzieci (38% wszystkich ankietowanych). W części rodzin (28,7% ankietowanych) żyją osoby starsze. W dalszej kolejności były rodziny z osobami bezrobotnymi i niepełnosprawnymi. 56 respondentów wskazało na osoby działające w organizacjach społecznych z ich rodzin.

Wiek dzieci w rodzinach ankietowanych (liczba odpowiedzi)

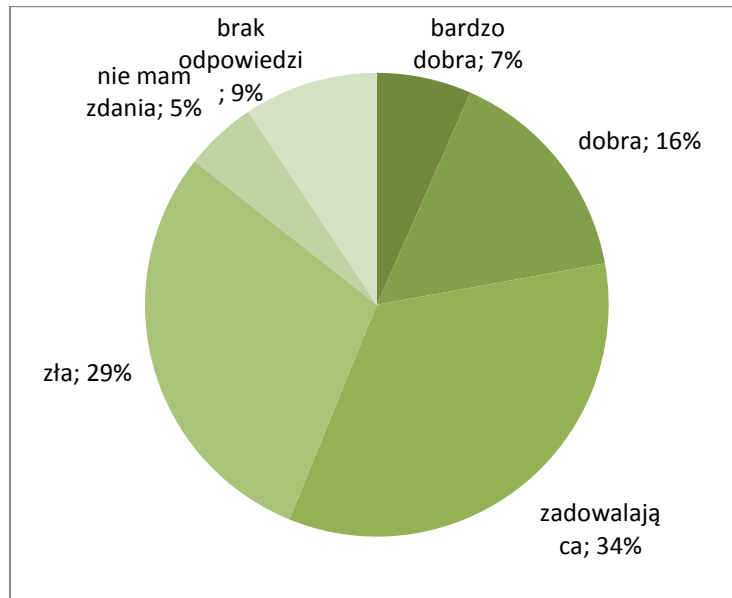

F. Główne źródło utrzymania rodziny (można było wskazać więcej niż jedną odpowiedź; procent wszystkich ankietowanych)

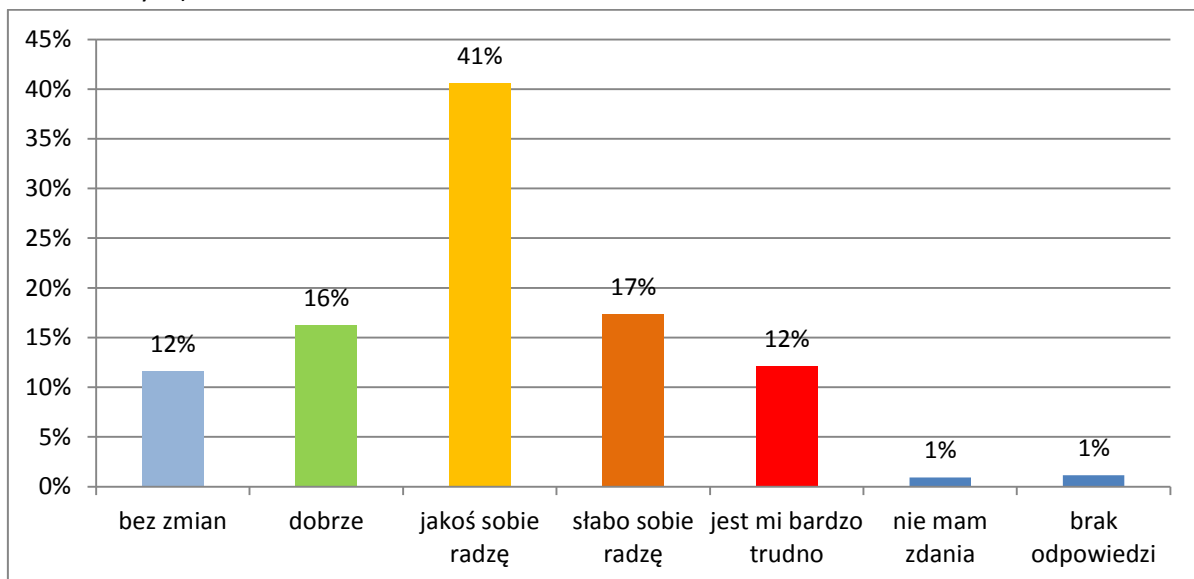
Największą grupę stanowiły rodziny utrzymujące się między innymi z pracy etatowej. O połowę mniejsza jest grupa rodzin w których żyją emeryci. Rodziny utrzymujące się m.in. z gospodarstw rolnych to 19% ankietowanych. Działalność gospodarcza jako źródło utrzymania wskazana została przez 6%. Czwartą największą grupą jako źródło dochodu wskazała także zasiłki z pomocy społecznej (16%) oraz zasiłki dla bezrobotnych (7%), co stanowi łącznie 23%.

G. Ocena sytuacji materialnej rodziny (procent ankietowanych)

34% respondentów oceniło swoją sytuację materialną jako zadowalającą, a nieco mniej (29%) jako złą. Jako dobrą i bardzo dobrą oceniło 23% ankietowanych. Wynika z tego, że praca etatowa nie stanowi dobrego źródła utrzymania (41% wskazała ją jako jedno z głównych źródeł utrzymania)

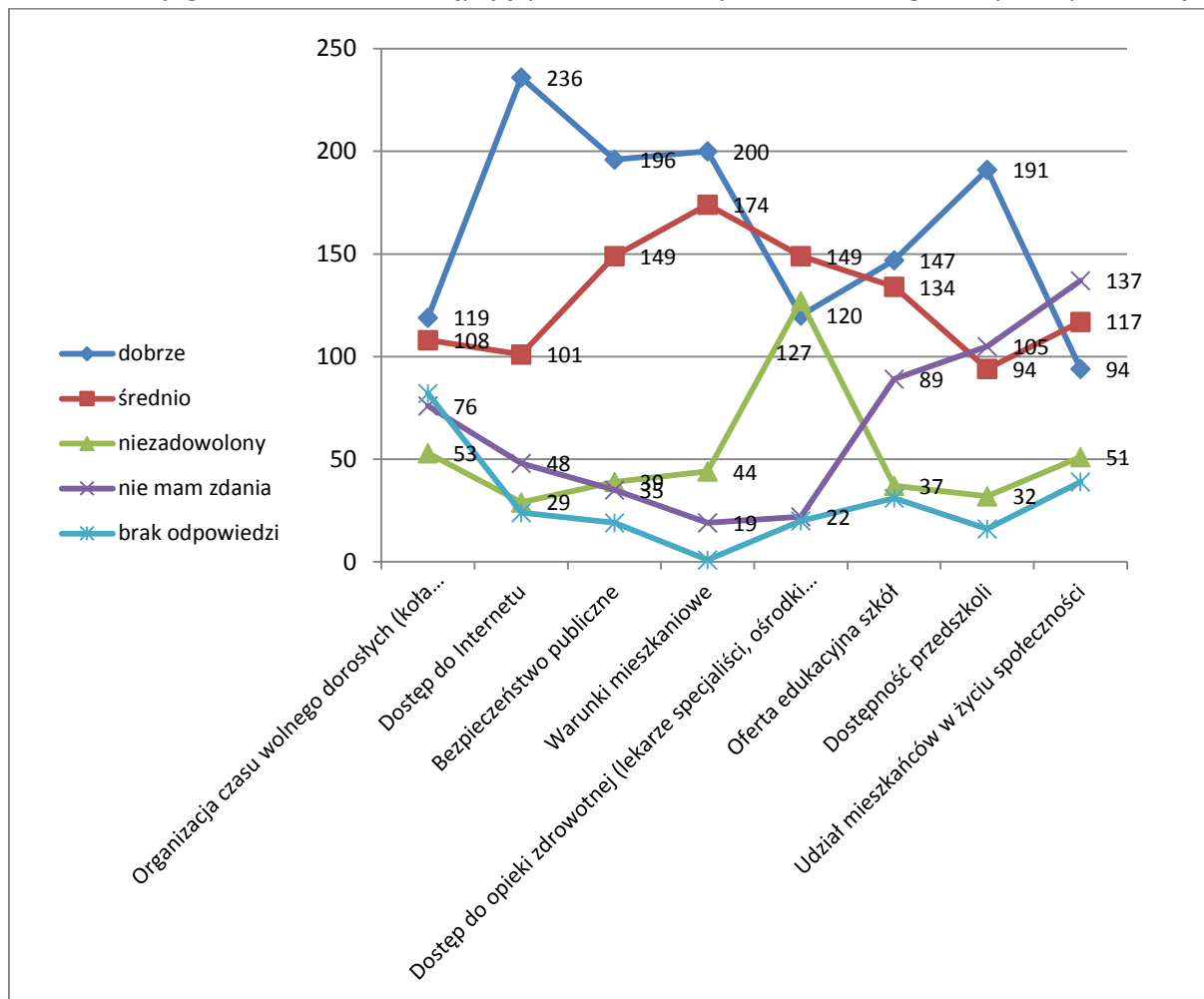
H. Ocena swojej obecnej sytuacji życiowej w związku z wystąpieniem pandemii (procent ankietowanych)

Rozkład oceny obecnej sytuacji życiowej w związku z wystąpieniem pandemii jest symetryczny. Osób, które jakoś sobie radzą jest najwięcej, bo 41%. Tych, którzy słabo sobie radzą lub jest im bardzo trudno 29%.

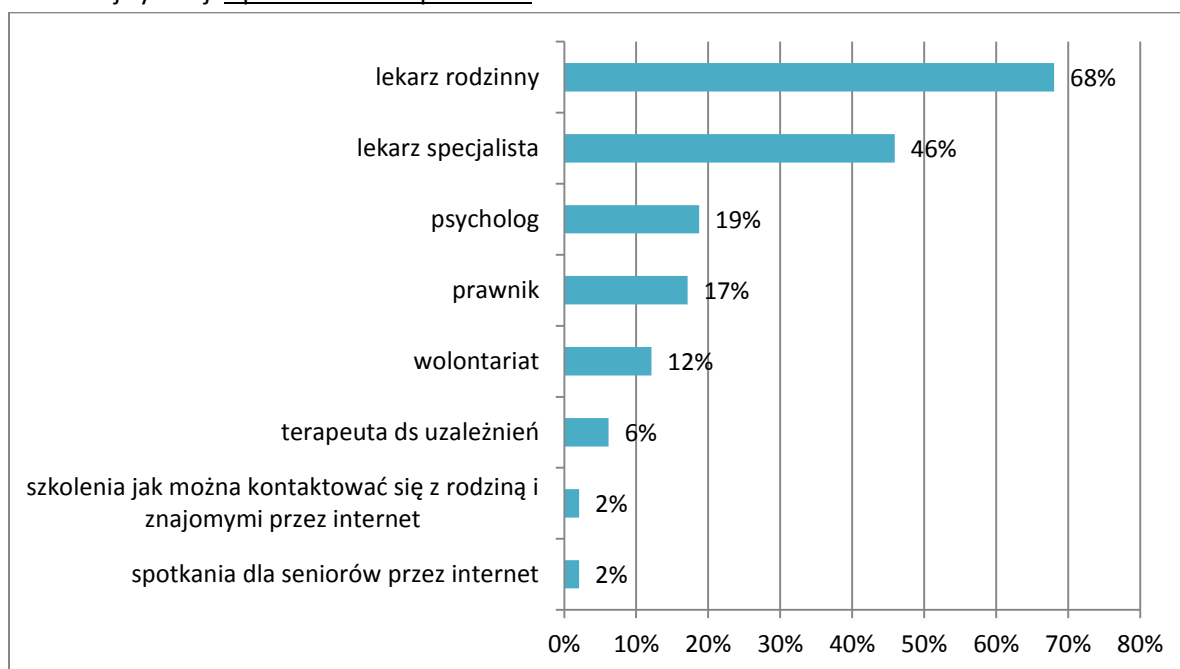
WARUNKI ŻYCIA

1. Ocena swojego zadowolenia z następujących warunków życia w mieście i gminie przed pandemią.

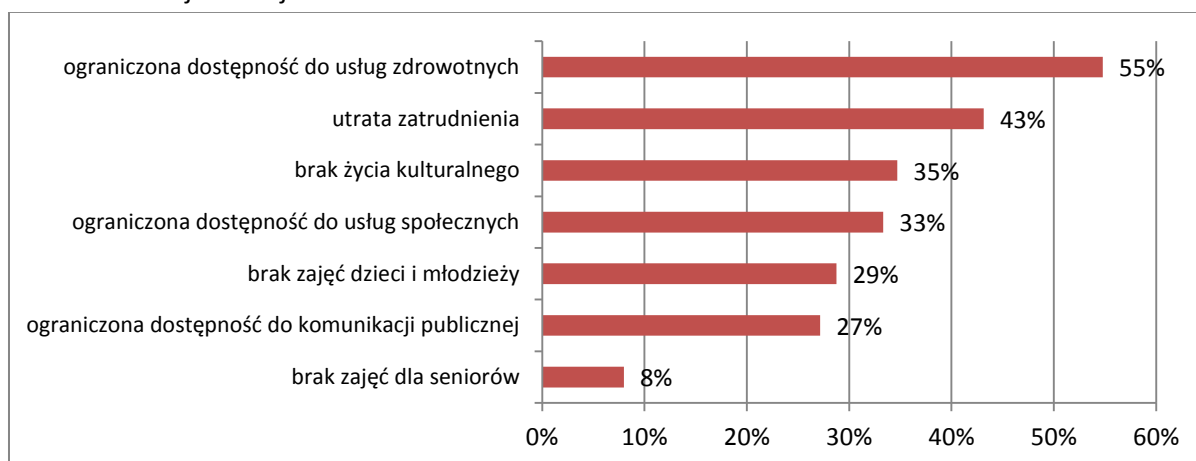
Pod względem elementów składających się na warunki życia respondenci najwyżej ocenili dostęp do internetu - była to grupa osób pracujących, gdyż emeryci zwykle zaznaczali „nie mam zdania”. Na drugim miejscu warunki mieszkaniowe, dostępność przedszkoli i bezpieczeństwo publiczne. Podobna grupa oceniła dostęp do usług zdrowotnych na średni lub była niezadowolona. Poziom niezadowolenia w tym zakresie był najwyższy. Niezbyt dobrze oceniono organizację czasu wolnego dla dorosłych oraz udział mieszkańców w życiu społecznym. Widoczna jest bardzo duża grupa osób nie mająca zdania w tym ostatnim zakresie (137 osób). Może to też wynikać z niskiego zaangażowania tych osób i potwierdzać ocenę pozostałych respondentów co do ogólnej aktywności.

2. Usługi, które powinny być szerzej dostępne lub wprowadzone żeby pomóc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji z powodu stanu pandemii

Respondenci w związku ze stanem pandemii potwierdzają w dwóch kolejnych odpowiedziach wysokie zapotrzebowanie na usługi medyczne lekarza rodzinnego 68%, lekarza specjalisty 46% i wskazują na pierwszym miejscu jako problem utrudniony dostęp do usług zdrowotnych (Pytanie 3. 55%). Problem ten pojawia się również na drugim miejscu o bariery utrudniające funkcjonowanie osób niepełnosprawnych (Pytanie 13 ankiety - 57%) oraz na pierwszym u osób starszych (Pytanie 22 ankiety - 51%). Prawie 20% respondentów wskazało większą potrzebę na usługi psychologiczne i nieco mniej prawne. Usług psychologa może potrzebować więcej osób, ale nie każdy jest świadomy jak wygląda taka pomoc. W kontekście pandemii wiele osób przeżywa lęk i strach (zwłaszcza osoby starsze i pracujące w sektorach zagrożonych z powodu ograniczeń wynikających z pandemii). W dalszej kolejności respondenci podają wolontariat (12%). Kontekst wolontariatu w tym miejscu nie jest tu wskazany, ale takie wsparcie może dotyczyć pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym.

3. Problemy na terenie miasta i gminy powstałe w związku z sytuacją związaną z pandemią, które są dla Państwa najbardziej dotkliwe

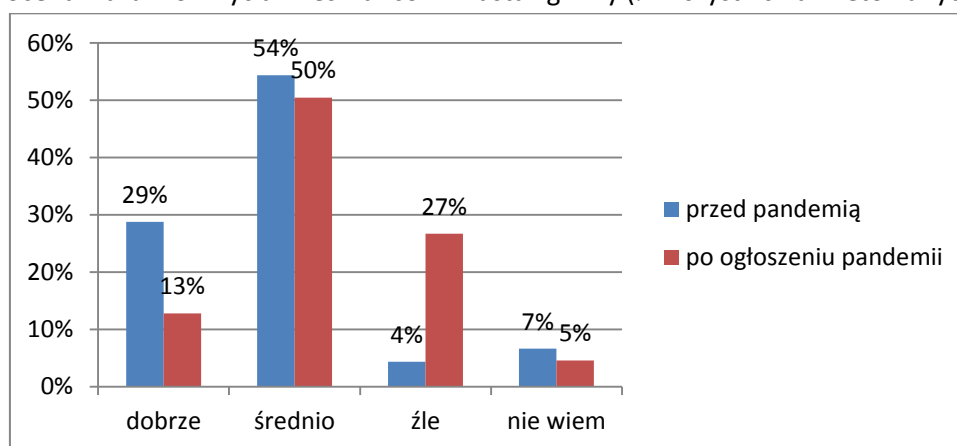

Na pierwszym miejscu podobnie jak w odpowiedziach na pytanie 2 znajdują się usługi medyczne. Kolejny problem to utrata zatrudnienia wskazana przez 43% respondentów. Są to problemy związane z podstawowymi potrzebami każdego człowieka.

Na kolejnych miejscach około 30% osób wymieniła jest brak życia kulturalnego, ograniczoną dostępność do usług społecznych, brak zajęć dla dzieci i młodzieży oraz ograniczoną dostępność do komunikacji publicznej. Na końcu listy znalazł się brak zajęć dla seniorów. Są to problemy związane z potrzebą budowania relacji międzyludzkich.

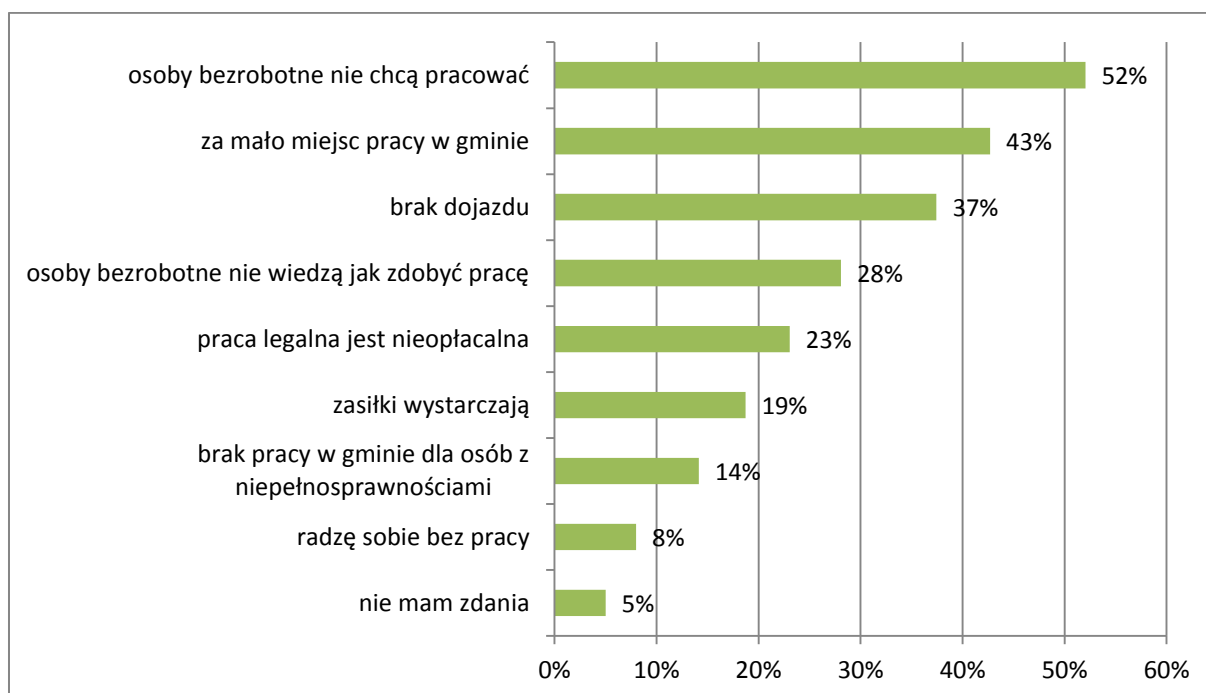
Pomimo niedogodności wynikających z ogłoszenia pandemii podobna liczba osób uważa, że warunki życia są nadal na średnim poziomie. Po stronie dobrej oceny jest o połowę mniej głosów niż oceny złej. Co też nie jest złym wskaźnikiem.

4. Ogólna ocena warunków życia mieszkańców miasta i gminy (% wszystkich ankietowanych)

RYNEK PRACY I BEZROBOCIE

5. Najważniejsze przyczyny bezrobocia w mieście i gminie

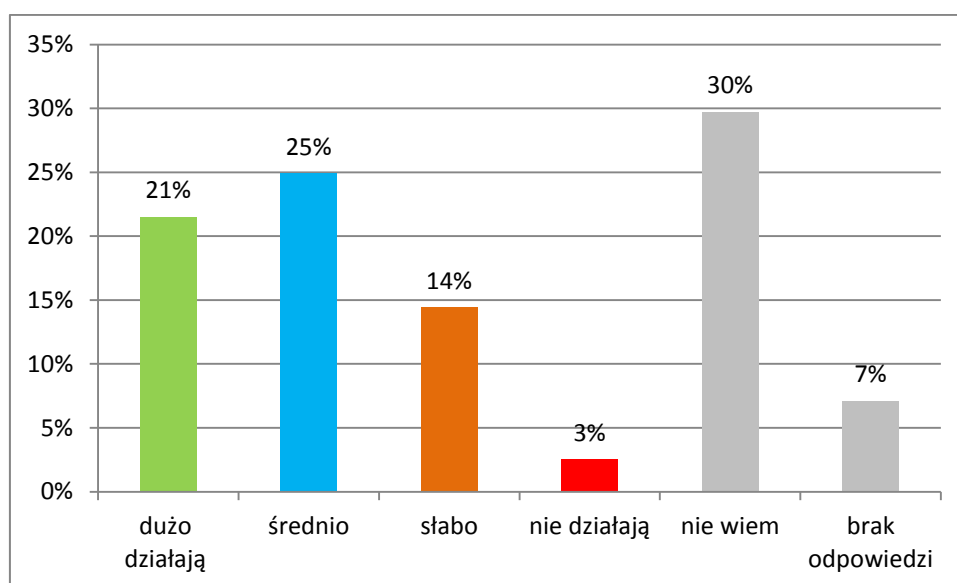
Respondenci wśród głównych przyczyn bezrobocia wskazali postawy osób bezrobotnych: nie chcą pracować (52% odpowiedzi). To prawda, że każdy człowiek decyduje o sobie i ma największy wpływ na zmiany w życiu.

Kolejne przyczyny wynikają z otoczenia i jest to głównie za mało miejsc pracy w gminie (43%) oraz brak pracy dla osób z niepełnosprawnościami (14%). Ważnym problemem jest brak dojazdu do miejsc pracy poza miejscem zamieszkania (37%). Pozostałe przeszkody to to, że praca legalna jest nieopłacalna, wystarczają zasiłki lub ludzie radzą sobie bez pracy.

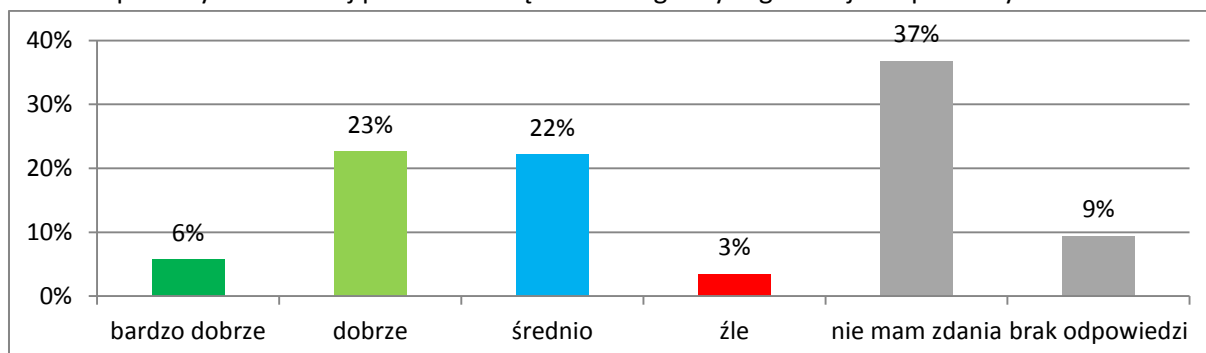
AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

Ogólna ocena działań organizacji przez 46% respondentów jest powyżej średniej. Jako słabe działania oceniło 14%, a słabe 3%. Według metryczki w rodzinach 56 osób (czyli prawie 13%) są działający w organizacjach. Zatem działania są zauważane przez większość respondentów, którzy nie są bezpośrednio związani z organizacjami. Bardzo wysoki odsetek bo łącznie 37% nie wiedziało jak ocenić lub wcale nie udzieliło odpowiedzi.

6. Ocena dotychczasowych działań na terenie miasta i gminy organizacji, takich jak stowarzyszenia, OSP, Koła Gospodyń Wiejskich, grupy nieformalne, na rzecz społeczności miasta i gminy

7. Ocena pomocy oferowanej przez samorząd miasta i gminy organizacjom społecznym

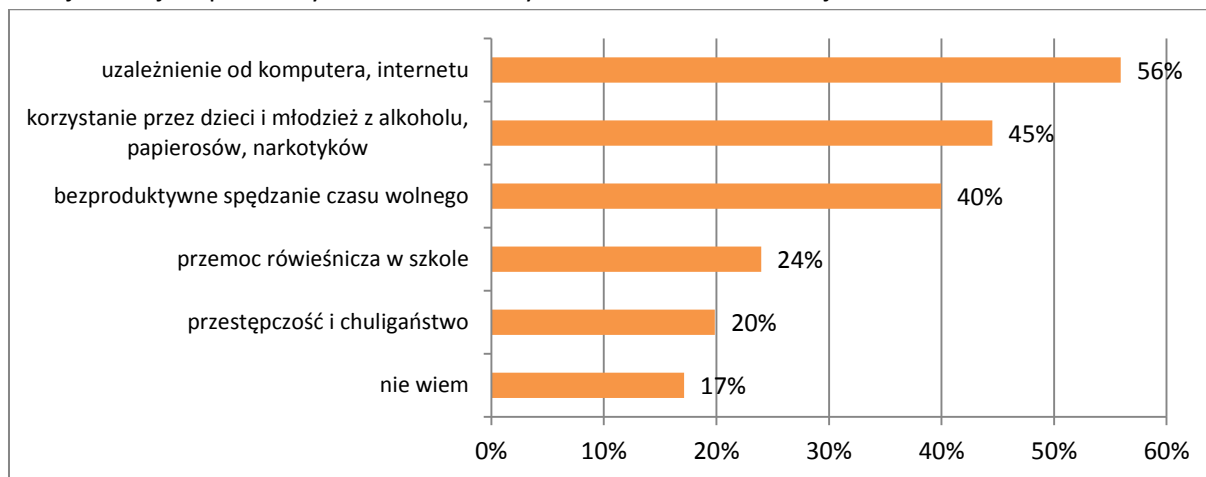

Pomoc oferowana organizacjom przez samorząd lokalny została oceniona przez mieszkańców dobrze i bardzo dobrze (łącznie 29%). Średnio oceniło 22%, a źle 3%, podobnie jak w poprzednim pytaniu odnośnie organizacji, 3%. Tutaj jeszcze większa grupa nie miała zdania lub nie udzieliła odpowiedzi, bo łącznie 46%.

DZIECI I MŁODZIEŻ

Wyniki dotyczące problemów dzieci i młodzieży nie są zaskakujące. Zjawisko uzależnienia od komputera i urządzeń multimedialnych jest bardzo wysokie. Stało się codziennością. Dotyczy nie tylko dzieci ale i dorosłych. Problem potęguje prowadzenie lekcji przez internet, kiedy to starsi uczniowie, których rodzice nie pilnują, mogą w trakcie zajęć prowadzić rozmowy lub nawet grać w gry. Komputer i internet to łatwa i tania rozrywka. Internet jest osobnym bardzo poważnym problemem, z uwagi na dużą dostępność treści promujących zachowania patologiczne i używki. Należy jednak pamiętać, że problemy dzieci są symptomami problemów rodziców, co obrazuje wykres odpowiedzi na kolejne pytanie. Używanie komputera nie musi stanowić problemu, jeśli dziecko ma inne zainteresowania i możliwości ich realizacji. Aż 45% respondentów wskazało korzystanie przez dzieci i młodzież z alkoholu, papierosów. Według raportów Policji narkotyki nie stanowią dużego problemu na terenie gminy, ale wymagają działań prewencyjnych.

8. Najważniejsze problemy dzieci i młodzieży na terenie Państwa miejscowości

Używki są sposobem rozładowania negatywnych emocji, których dzieci i młodzież doświadczają. Podobnie zresztą robią dorośli. Dlatego należy sięgać do źródeł problemów czyli relacji jakie są w rodzinach. MGOPS ustawowo zajmuje się wyłącznie dorosłymi, głównie osobami o niskich dochodach i osobami które same zgłosiły się po pomoc. Dlatego dużą rolę odgrywają tu szkoły i instytucje kultury i sportu. Obecnie z uwagi na obostrzenia nie mogą one służyć w pełni. Dlatego rodzina jest często jedynym miejscem gdzie dziecko może zostać zaopiekowane, co w przypadku niewydolności wychowawczej rodziców jest często niemożliwe. Dlatego obecna sytuacja w całym kraju w dłuższej perspektywie czasu może spowodować nieodwracalne skutki u wielu grup społecznych, zwłaszcza tych zagrożonych.